

Huoneistojen
sisälämpötilan hallinta
kaikkina vuodenaikoina 6

Yksi häiriköi, kaikki kärsivät
– taloyhtiön keinot puuttua
häiriökäyttäytymiseen? 8

Putkiremontin suunnittelu
kannattaa aloittaa jo
vuosia etukäteen 10

**Taloyhtiössä on
viihtyisä asua, kun
kaikki on kunnossa.**

Autamme projektissanne
ja saatte kaiken avun
saman katon alta.

Rakennuskonsultointi | Rakennussuunnittelu
Vastaava työnjohtaja | Pääsuunnittelija
Maanrakennus | Rakennustyöt
Valvonta | Kosteusmittaukset

info@revahl.fi | +358 50 542 4310 | www.revahl.fi

Suokko

**VIEMÄRISUKITUKSET JA
SALAOJAREMONTIT**
p. 050 371 2777

PUTKISTOJEN

- avaukset ja sulatukset
- kuvaukset ja paikannukset

SUURTEHO- IMUROINTI

- sora
- hiekka
- puhallusvilla
- kutteri ym.

040 594 5972
Unikontie 1, Lapua

www.lokapalvelu.fi
Vaihdetie 6, Seinäjoki

PALOFF

☎ 044 2100 450
www.paloff.com

- » KÄYTTÖVESI-, LÄMMITYS- JA LINJASANEERAUKSIEN RAKENNUTTAMISTEHTÄVÄT, VALVONTA JA SUUNNITTELU
- » LVIA-SUUNNITTELU
- » VALVONTAPALVELUT
- » PALOTEKNINEN SUUNNITTELU
- » SAMMUTUSJÄRJESTELMIEN SUUNNITTELU
- » PALOKATKOSUUNNITTELU
- » SÄHKÖSUUNNITTELU JA -VALVONTA

PALOFF: HELSINKI | TAMPERE | RAUMA | KAARINA | MIKKELI | JYVÄSKYLÄ | SEINÄJOKI | KAUHAVA | OULU

ISÄNNÖINTI Mäkinen

**Tervetuloa
ihmisten
palveltavaksi!**

Isännöinti- palvelut

Asuntojen
vuokraus ja
hallinointipalvelu

OTA YHTEYTTÄ:

www.ismakinen.fi

Varastokatu 4, 65100 Vaasa

029 123 3400 • info@ismakinen.fi

*Vahva paikallinen yritys
40 vuoden kokemuksella.*

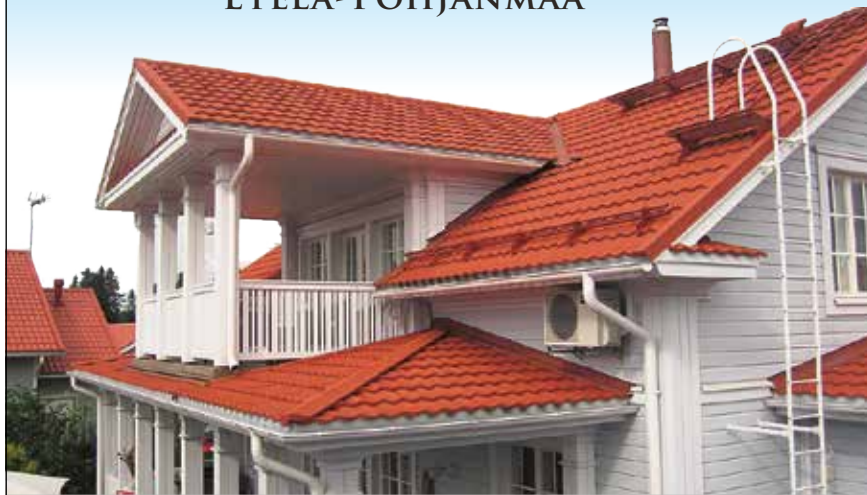
Palvelemme teitä ammattitaidolla
kiinteistöhoitoon ja siivoukseen liittyvissä asioissa.

**VAASAN
Talopalvelu Oy**

Puh. (06) 3184 100 • Ark. klo 8-15 • www.vaasantalopalvelu.fi

KOURUTYÖ.fi

ETELÄ-POHJANMAA

**PUOLIPYÖREÄT- JA KANTTiset
SADEVESIJÄRJESTELMÄT,
TIKASTUOTTEET, LUMIESTEET, KATTOSILLAT**

Asennukset yli 30 vuoden työkokemuksella, luotettavasti ja laadukkaasti.

OTA YHTEYTTÄ JA PYYDÄ TARJOUS!

Kourutyö Oy Etelä-Pohjanmaa

0500 636 624, 0500 668 916

Ykkösvaltaus 3, 60320 Seinäjoki

myynti@kourutyo.fi

WWW.KOURUTYO.FI

POHJANMAA
4/2025

Julkaisija / Kustantaja

Nexus Media Oy,
Kuninkaankatu 24 A,
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Jakelulevikki

SUURJAKELU
Vaasa ja Seinäjoki
Painosmäärä: 10 000 kpl
Jakelu: SSM:n paikallinen jakeluyhtiö

Vastaava päätoimittaja

Petri Kaukonen
puh: 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus

Mari Pihlajaniemi
puh: 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Ilmoitusmyynti

Nexus Media Oy
puh: 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja

ilmoitusvalmistus
Nexus Media Oy

Painopaikka

Sanoma Manu Oy

Kannen kuva

Dreamstime

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä.
Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen
julkaisemisesta Nexus Media Oy:lle.
Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen
julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä
sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta.
Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen
Nexus Media Oy ei ole velvollinen korvaamaan
painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos
sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään
aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen
peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

12

18

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Huoneistojen sisälämpötilan hallinta vuoden ympäri
- 8 Miten puuttua häiriökäyttäytymiseen?
- 10 Putkiremontin ensiaskeleet
- 12 Siisti ja edustava porraskäytävä
- 14 Hallitusammattilainen avuksi päätöksentekoon
- 17 Lakipalsta
- 18 Ikääntyvät asukkaat taloyhtiössä

PÄÄKIRJOITUS

päätoimittaja

Petri Kaukonen

Kylmä vuodenaika tuo monenlaisia haasteita

Mennyt kesä lämmittää enää muistona - olemme taas siirtyneet kylmään vuodenaikaan. Se tarkoittaa samalla lämmityskauden alkua ja sen myötä monissa yhtiöissä aletaan keskustella huoneistojen sisälämpötiloista.

Se on ikuisuusaihe, sillä se, mikä on yhdelle juuri sopivan lämmin, on toiselle kylmä. Siksi mekin päätimme tehdä jutun taloyhtiön ilmanvaihdosta ja energiatehokkuudesta sekä sisälämpötilan hallinnasta niin kesä- kuin talviaikaankin.

Isot remontit kiinnostavat aina ja näinä epävakaina aikoina ne on syytä ennakoida hyvissä ajoin. Niinpä otimme selvää, millaiset ovat putkiremontin ensiaskeleet ja miten siihen voi varautua jo useita vuosia etukäteen. Kyselimme myös, hyötyykö taloyhtiö siitä, että se ottaa hallitusammattilaisen avuksi päätöksentekoon, millaisia vastuukysymyksiä siihen liittyy ja miten tieto saadaan kulkemaan sujuvasti.

Häiriökäyttäytymisestä ja turvallisuudesta on viime aikoina keskusteltu tavallista enemmän. Luonnollisesti aihe koskettaa myös taloyhtiöitä, joten teimme jutun siitä, miten häiriökäyttäytymiseen voi puuttua ja onko mahdollista parantaa turvallisuutta esimerkiksi älylukituksen avulla.

Syksy ja talvi on monin paikoin kuraista aikaa ja porraskäytävä likaantuu tavallista nopeammin. Kysimme ammattilaiselta, millä keinoin se pysyy toimivana ja viihtyisenä haasteellisten keliä aikana.

Väestön ikääntyminen näkyy tietysti myös asumisessa ja tavallises-
sa arjessa. Ikäihmiset ovat aikaisempia polvia hyväkuntoisempia ja asuvat omissa kodeissaan pidempään. Kannamme kortemme kekoon ja annamme vinkkejä siihen, miten taloyhtiö voi ottaa huomioon seniori-ikäiset asukkaansa, ovatko vaikkapa esteettömyysasiat omassa yhtiössä kunnossa ja voisiko kaikkien asukkaiden hyvinvointia lisätä yhteisöllisyyttä kohentamalla.

Mukavaa loppuvuotta lukijoillemme!

**Saneerausten
saralla yli
50 vuotta!**

**Julkisivusaneeraukset
Maalaustyöt
Huoneistoremontit
Keittiö- ja kylpy-
huoneremontit**

**VAASAN MAALAUSTYÖ
REINISALO**

sami@vaasanmaalaustyo.fi
jere@vaasanmaalaustyo.fi
www.vaasanmaalaustyo.fi

**ASIANAJOTOIMISTO
KATTELUS, RUOKOLA & MUKKALA OY**

**ASiantuntijasi
Kiinteistöasioissa**

**KALEVANKATU 6-8 III KRS
60100 SEINÄJOKI
PUH: (06) 429 7000
WWW.RUOKOLA.COM**

AJANKOHTAISTA

Kaupungit ja Rakennusteollisuus RT linjasivat yhteiset toimet luontokadon pysäyttämiseksi

Luontokadon pysäyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden palauttaminen edellyttävät kiireellisiä toimia myös rakennetussa ympäristössä. Kymmenen suurinta kaupunkia ja Rakennusteollisuus RT sopivat kaupunkien luontofoorumissa Espoossa yhteisistä keinoista luontotavoitteisiin pääsemiseksi.

Suomen suurimmilla kaupungeilla ja Rakennusteollisuus RT:llä on sama tavoite: luontokato on pysäytettävä ja luonnon monimuotoisuus saatava elpymisuralle vuoteen 2030 mennessä.

Kaupunkien luontofoorumissa Espoossa kymmenen suurinta kaupunkia ja RT linjasivat keinot tavoitteeseen pääsemiseksi. Yhteistyötä aiotaan tiivistää etenkin luontotiedon ja hyvien käytäntöjen jakamisessa, maankäytön suunnittelussa ja luonnonarvomarkkinoiden vauhdittamisessa.

- Luontofoorumissa allekirjoitettu suurten kaupunkien ja RT:n yhteistyöasiakirja kirvoitti vilkkaan vuoropuhelun. Se ja foorumin pitchien, rastien ja rinnakkaisessioiden väenpaljous kertoo osaltaan nykytilanteesta: kaupungeilla on kova tarve löytää luontoratkaisuja yhdessä yritysten, järjestöjen ja tutkimuslaitosten kanssa, Espoon kaupunginjohtaja **Kai Mykkänen** sanoo.

Rakennusteollisuus RT on ottanut edelläkävijän roolia rakennussektorin luontokeskustelussa. Kaksi vuotta sitten se julkisti koko rakennusalaan haastavan ja kiertävän biodiversiteettitiekartan.

- Olemme tunnistaneeet, että alan on vähennettävä luonnonvarojen käyttöä, edistettävä kiertotaloutta ja noudatettava lieventämishierarkiaa, ja näissä tavoitteissa onnistuminen edellyttää yhteistyötä rakentamisen koko arvoketjulla. Tiekartatyössä kaupungit tun-

Freepik

nistettiin yhdeksi kaikkein keskeisimmistä sidosryhmistä, RT:n toimitusjohtaja **Aleksi Randell** kertoo.

Luonnon monimuotoisuutta on mahdollista edistää rakennetussa ympäristössä monin tavoin.

- Rakennustyömaalla jokainen yritys voi tehdä jotain, ja pienilläkin toimilla voi olla iso merkitys. Luonnon huomioiminen rakennetussa ympäristössä voi tapahtua esimerkiksi hankintojen kautta, säilyttämällä olemassa ole-

vaa luontoa, hallitsemalla fiksusti hulevesiä ja parantamalla maaperän laatua. Selkeät ohjeet luontoa kunnioittavista työmaakäytännöistä tukevat paikallisluontoa työmaa-alueiden ulkopuolellakin” RT:n luontoasioista vastaava johtaja **Juha Laurila** mainitsee.

Lähde: Rakennusteollisuus RT

Suomalainen Smart Heating Oy voitti palkinnon Euroopan innovatiivisimmasta lämpöpumppuratkaisusta

Smart Heating Oy voitti syyskuun lopulla arvostetun DecarBuilding –palkinnon, joka myönnetään vuosittain Euroopan innovatiivisimmalle lämpöpumppuratkaisulle, joka leikkaa merkittävästi hiilijalanjälkeä. Kilpailun voitto tuli As. Oy Helsingin Veijarivuorenpuiston hybridilämmitysjärjestelmällä. Euroopan lämpöpumppuyhdistys The European Heat Pump Association (EHPA) järjestää kilpailun vuosittain viidessä eri kategoriassa.

Lauttasaaren kärjessä sijaitseva 51 huoneiston kerrostalo Helsingin Veijarivuorenpuisto päätti 2024 lopettaa ilmanvaihdon hukkalämmön puhaltamisen poistoilmapuhaltimista taivaalle ja ottaa poistoilman lämpö talteen. Sillä olisi päästy n. 40% lämmityskulusäästöihin. Taloyhtiön hallitus päätti toteuttaa lämmön talteenoton ja ottaa käyttöön myös maalämmön. Kaukolämpö jätettiin pienellä osuudella rinnalle, koska tontille mahtui vain 6 maalämpökaivoa.

Hankkeeseen valittiin kumppaniksi Smart Heating Oy, joka on erikoistunut älykkäisiin hybridilämmitysjärjestelmiin. Kilpailuun valittiin tällainen lämmitysjärjestelmä, sillä se on toteutettavissa myös ahtaille kanta-kaupungin tonteille.

- Kun järjestelmässä on lämpöpumppuja ja kaukolämpö, lämmitysaunomaatio osaa käyttää aina edullisinta lämmönlähdettä myös pörssisähkön spot-hinta huomioiden”, toteaa Smart Heating Oy:n toimitusjohtaja **Pertti Nissilä**.

Smart Heating

Kilpailussa arvostettiin Smart Heatingin järjestelmää, jossa yhdistyy digitalisaatio ja puhdas energia. Smart Heating haluaa edistää energiaomavaraisuutta ja toimia suomalaisen teknologiaosaamisen ja järjestelmäkehityksen kärjessä. Jo pelkästään Veijarivuorenpuiston läm-

mitysjärjestelmä leikkaa sekä hiilijalanjäljestä että lämmityskulusta n. 60%.

Lähde: Smart Heating Oy

●●● Hinnankorotusesitykset käsiteltävä hallituksessa

Taloyhtiöt saavat syksyisin isännöintiyrityksiltä, kiinteistönhuoltoyhtiöiltä ja muilta palveluntarjoajilta esityksiä sopimuksiin tehtävistä hinnankorotuksista. Isännöinti- ja huoltoyhtiöiden on tarpeen tiedostaa, että hinnanmuutos ei ole yksipuolinen ilmoitusasia, vaan sopimusasia ja toimia sen mukaisesti. Taloyhtiön hallituksen tulee puolestaan ottaa kantaa ehdotettuun hinnanmuutokseen ja käsitellä asia. Käytännössä tämä tarkoittaa taloyhtiön hallituksen päätöstä joko hinnanmuutoksen hyväksymisestä tai siitä, että taloyhtiö ei esitettyä korotusta hyväksy. Tällöin joko jatketaan aiemmalla hinnalla tai aloitetaan neuvottelut mahdollisesti hyväksyttävästä korotustasosta.

Palkkiot ovat osa sopimusta

Sopimuksessa sovitaan, mitä palveluja taloyhtiölle tuotetaan ja mitä taloyhtiö niistä maksaa. Isännöintipalkkiot on sovittu taloyhtiön ja isännöintiyrityksen kesken isännöintisopimuksessa. Kiinteän kuukausipalkkion lisäksi tämä koskee myös isännöinnin erillisveloituksia. Maksettavan palkkion suuruus on sopimusasia, joten sen muutos vaatii molempien osapuolten hyväksynnän. Korotuksen suuruutta ja perusteiden uskottavuutta arvioitaessa kannattaa taloyhtiön hallituksen miettiä, ollaanko tyytyväisiä saatuun palveluun ja sen laatuun. Jo 2,5 vuotta voimassa olleiden nykyisten Isännöinnin eettisten ohjeiden mukaan sopimusmuutokset (ml. hinnantarkistukset) hyväksytään kirjallisesti tai käsitellään taloyhtiön hallituksessa ja kirjataan pöytäkirjaan. Tämän menettelyn tulee olla normaalikäytäntö myös muiden palvelusopimusten osalta, jotta hallituksissa tiedetään

Freepik

mitä mistäkin palvelusta maksetaan. Isännöinnin tulee avata palkkiot vuosittain siten, että selkeästi käy ilmi paljonko isännöinti laskutti taloyhtiöltä edelliseltä tilikaudelta erillisveloitettavia palkkioita ja paljonko kiinteitä kuukausipalkkioita. Tämä eettisten ohjeiden toimintatapa tulee viedä käytäntöön, jotta kokonaiskustannukset ovat avoimesti taloyhtiön tiedossa. Taloyhtiön hallituksen ja isännöitsijän on tarpeen tutustua tarkemmin eettisiin ohjeisiin sekä käydä ne ja

niiden mukaiset menettelyt yhdessä läpi esimerkiksi hallituksen kokouksen yhteydessä. Isännöintiliiton jäsenet sekä ISA-auktorisoidut isännöintiyritykset ja isännöitsijät ovat sitoutuneet noudattamaan isännöinnin eettisiä ohjeita.

Sopimusehdot tunnettava taloyhtiössä

Taloyhtiöiden puheenjohtajista neljännes kertoo tuntevansa isännöintisopimuksen kohtuullisesti ja muistavansa sisällön pääpiirteittäin, mutta joka kymmenes ei ole tutustunut sopimukseen tai tuntee sen heikosti Isännöinnin laatu 2025 -tutkimuksen tulosten mukaan. Hallituksen tulee tietää mitä isännöinnistä on sovittu, mitä siitä maksetaan ja onko sovittu noudatettavaksi Isännöintipalvelujen yleisiä sopimusehtoja (ISE 2007). ISE 2007 -ehtoja noudatettaessa isännöintiyrityksen on annettava sopimushinnan tarkistusehdotus kirjallisesti taloyhtiölle riittävän ajoissa ennen esitettyä hinnantarkistusajankohtaa. Ellei taloyhtiö hyväksy hinnantarkistusta, sen tulee ilmoittaa siitä kirjallisesti isännöintiyritykselle kuukauden kuluessa tarkistusehdotuksen saapumisesta. Sen jälkeen käynnistyvät mahdolliset hinnantarkistusneuvottelut. Yleisten sopimusehtojen uudistustyö on käynnissä ja mahdollisista muutoksista neuvotellaan parhaillaan. Isännöintipalvelujen yleisiä sopimusehtoja noudatetaan vain, jos taloyhtiön ja isännöintiyrityksen kesken siitä on sovittu.

Lähde: Kiinteistöliitto

●●● Suurimmat tulipaloriskit ovat kavalan arkisia

Pimeään vuodenaikaan kasvaa halu sytyttää kynttilöitä luomaan tunnelmaa tai lämmittää takkaa, jos sellainen on. Tunnelmallinen hetki voi kuitenkin muuttua hetkessä vaaralliseksi, jos paloturvallisuudesta ei huolehdi. Lukuisat tulipalot syttyvät arjen askareiden äärellä – yleisimmin keittiössä, mutta yhä useammin myös sähkölaitteista, kuten vioittuneesta latausjohdosta. - Moni tulipalo syttyy huomaamatta aivan tavallisista asioista: liedelle unohtuneesta ruoasta, latauksessa olevasta puhelimesta, valvomatta jätetystä kynttilästä tai väärin säilytetystä tuhka-astiasta. Pienillä varotoimilla voi kuitenkin välttää suuria vahinkoja, muistuttaa Keskinäisen Vakuutusyhtiön Turvan palvelupäällikkö **Matti Hämäläinen**.

Kodin turvallisuus arjen askareissa

Keittiö on yleinen kodin tulipalon syttymispaikka. Usein kyse on huolimattomuudesta: liedelle jää palavia esineitä, muoviastioita tai pyyhkeitä, tai ruoanlaittaja poistuu hetkeksi paikalta. Liesi ei sovi säilytyspaikaksi, sillä lapsi tai lemmikki voi vahingossa kytkeä sen päälle tai kiireessä tulee itse valinneeksi väärän levyn. Myös kodinkoneiden huolto on tärkeää. Pyykinpesukoneen, kuivausrummun ja astianpesukoneen käyttö kannattaa rajata aikaan, jolloin on kotona ja hereillä. Laitteet tulee myös puhdistaa säännöllisesti pölystä ja nukasta, sillä kuumentuessaan ne lisäävät paloriskiä.

Freepik

Myös kylmälaitteiden puhdistaminen ylä- ja alapuolelta sekä laitteen takaa on tärkeää.

Elävä tuli vaatii valvontaa

Kynttilät tuovat tunnelmaa vain valvottuina. Ne on syytä sijoittaa tukeville, palamattomille alustoille ja sammuttaa aina, kun huoneesta poistutaan. Tulitikut ja sytyttimet tulee pitää lasten ulottumattomissa. Ulkotulet on tarkoitettu vain ulkokäyttöön. Ulkotulien tulee sijaita palamattomalla alustalla, suojassa tuulelta ja etäällä rakennuksista. Niitä ei saa polttaa parvekkeella, kuistilla tai katon alla, sillä tuuli, eläin tai lapsi voi kaataa ne helposti. Kuistien ja terassien alla on usein rutikuivaa palokuormaa, kuten lehtiä, jotka syttyvät silmänräpäyksessä. Takkaa poltettaessa kipinäsuojasta on hyötyä, ja tuhkat on aina kerättävä kannelliseen metalliastiaan, joka viedään ulos palamattomalle alustalle.

Sähkölaitteet ja turvallinen lataaminen

Puhelimien ja muiden laitteiden lataamiseen liittyy riskiä, joita on hyvä ennakoida arjessa. Laitteiden lataaminen sängyllä tai sohvalla voi aiheuttaa ylikuumenemista, ja siksi lataus tulisi tehdä vain valvotusti ja alkuperäisillä, laadukkailla latureilla. Tee se itse -korjaukset, kuten johtojen teippaus tai omatekoiset jatkoliitokset, eivät ole turvallisia. - Jos laite, muuntaja tai johto on vioittunut, se tulee hävittää tai korjauttaa ammattilaisella. Epävarmat viritykset voivat johtaa tulipaloon, Hämäläinen painottaa.

Lähde: Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva

Vesikiertoisessa lämmitysjärjestelmässä kiertävän veden lämpötila ja kiertonopeus ratkaisevat sisälämpötilan. Asuntokohtaisesti lämpötilaa voi säätää termostaatin avulla muutaman asteen.

... Teksti: Ulla Sirén

Säädä sisälämpötilaa, ettei se säätele elämää

Liian lämmin, liian viileä vai sopiva – huoneistojen sisälämpötila on aihe, josta taloyhtiöissä keskustellaan vuodesta toiseen varsinkin kovimpien pakkasten ja helteiden aikaan. Syynä tyytymättömyyteen eivät aina ole tekniset tai rakenteelliset ongelmat, vaan se, että eri ihmiset kokevat saman määrän celsiusasteita erilaisena lämpönä. Siksi kaikille yhteistä optimilämpötilaa on mahdoton löytää, mutta parasta mahdollista voi aina tavoitella.

Omakotitalojen ja kesämökkien sisälämpötilaa säädellään nykyisin usein ilmalämpöpumppujen avulla. Rivi- ja erillistaloluotoisissa taloyhtiöissä, joissa asuntojen lämmityssähkö maksetaan asuntokohtaisesti, se on samoin toimiva ja suosittu kasvattava ratkaisu. Kerrostalossa ilmalämpöpumppua voidaan käyttää viilentämiseen, mutta koska niissä lämmitys sisältyy yhtiövastikkeeseen, ilmalämpöpumppu ei tuo osakkaalle säästöä.

Johtava asiantuntija, DI **Petri Pylsy** Kiinteistöliitosta suosittelee vahvasti, että jos taloyhtiössä ei ennestään ole huoneistokohtaisia ilmalämpöpumppuja, ennen ensimmäisen asentamista yhtiökokouksessa käytäisiin periaatekeskustelu, jonka perusteella yhtiöjärjestykseen kirjattaisiin vaatimukset asialle. Silloin tilanne on

kaikkien kannalta selkeä, ja pumppujen asentamiseen ja ylläpitoon liittyvät velvoitteet sitovat myös uutta omistajaa, kun asunto myydään.

Ilmalämpöpumppu kerrostalossa

– Lähtökohtaisesti ilmalämpöpumpun sijoittaminen kerrostaloon vaatii käytännössä aina parvekkeen, Petri Pylsy muistuttaa.

Keski- ja Etelä-Euroopassa yleinen tapa kiinnittää eri asuntojen lämpöpumppujen ulkoyksiköt allekkain kerrostalon ulkoseinään ei toimi Suomen olosuhteissa, eikä moinen näky julkisivussa olisi muutenkaan hyväksyttävä. Suomessa ulkoyksikkö kiinnitetään parvekkeen etuseinään

siten, että se ei näy ulospäin.

– Tyypillisesti esteitä ilmalämpöpumpun käytölle kerrostalossa ei ole, mutta sen asentaminen vaatii aina vähintään muutostyöilmoituksen taloyhtiölle, joka voi asettaa ehtoja käytännön toteutukselle, Pylsy muistuttaa.

Ilmoitus on käsiteltävä hallituksessa ennen työn aloittamista. Siitä pitää ilmetä, miten läpivienti tehdään, miten tiivistäminen, kondenssiveden johtaminen pois ja sähköistys on tarkoitus hoitaa, ja miten ehkäistään meluhaitta naapureille.

– Vastuu oman ilmalämpöpumpun kunnossapidosta ja huollosta kuuluu aina omistajalle, samoin tietysti korvausvelvollisuus, jos laitteesta aiheutuu vaurioita rakennukselle. Sellainen on kuitenkin harvinaista, joten niitä voi kyllä asennuttaa

turvallisin mielin, kunhan työn tekee luotettava ammattilainen, ja kaikkia määräyksiä noudatetaan huolellisesti, Pylsy sanoo.

Lämmön tuntu on tärkein

Talvikauden lähestyessä taloyhtiöissä koittaa lämmitysjärjestelmän tarkistamisen aika. Osakkaiden on hyvä huolehtia, että heidän omien asuntojensa patterien termostaatit toimivat ja että ikkunoiden tiivisteet ovat kunnossa. Pääsääntöisesti kerrostaloissa on vesikiertoinen järjestelmä, jonka lämmönsäätelyyn asukkaat eivät voi vaikuttaa kovin paljon. Putkistossa kiertää tietty määrä tietyn lämpöistä vettä, ja asuinhuoneiden lämpötila perustuu siihen. Lämpötilan kuuluu olla kaik-

kialla suurin piirtein sama; jos ei ole, se tarkoittaa, että jossakin on vikaa.

Kodin lämpötilaa voi säätää jonkin verran termostaattilla, joka kontrolloi sitä, miten vesi kiertää patterissa. Kun lämpöä tulee riittävästi muualta, esimerkiksi auringosta, termostaatti sulkee virtauksen automaattisesti. Jos vesi ei kierrä täysillä, patteri ei luovuta lämpöä, vaikka termostaatti olisi täysillä.

– Mahdollisuus vaikuttaa yksittäisen huoneiston lämpötilaan rajoittuu kuitenkin muutama asteeseen, Petri Pylsy muistuttaa.

Siksi taloyhtiössä pitäisi keskustella tavoitelämpötilasta, joka suurin piirtein tyydyttää kaikkia. Petri Pylsyn mukaan 21–22 astetta on suositeltava asuinhuoneen lämpötila. Joidenkin mielestä se on liikaa ja joidenkin mielestä liian vähän, mutta enemmistölle se lieenee suurin piirtein sopiva.

– Ensimmäiseksi täytyy hyväksyä se tosiasia, että optimilämpöä, joka on kaikille asukkaille täydellinen, ei löydy. Se johtuu siitä, että eri ihmiset aistivat samat celsiusasteet eri tavalla, Pylsy sanoo.

Lämmön kokemukseen vaikuttaa moni seikka: ihmisen yksilöllinen lämmönsäätely, ikä, ääreisverenkierron toiminta, mahdolliset sairaudet, se, mihin kukin on ennestään totunut. Eri asuntojen lämpötila voi kylmänä aikana vaihdella pelkästään sen mukaan, minkä kuntoiset ikkunoiden tiivisteet ovat.

– Tärkeintä ei aina ole tarkka astemäärä, vaan se, että lämpö tuntuu riittävältä. Vedottomassa huoneessa tuntuu lämpoisemmältä kuin vetoisessa, vaikka mittarilla mitattu lämpötila olisi sama molemmissa, Pylsy muistuttaa.

Miksi koti kuumenee kesällä?

Asuntojen liika kuumuus ei ole pohjoisilla leveysasteilla ympärivuotinen ongelma, mutta kuukausi tai pari helteistä kesää riittää tekemään asumisesta sietämättömää, jos sisäilman viilentämiseen ei ole tarpeeksi keinoja.

On hämmäntävää, että suomalaisissa kodeissa kärsitään kuumuudesta niin paljon kuin kärsitään, kun pitkän ja kylmän talven maassa osataan kuitenkin pitää huolta lämmityksestä. Siis: miksi ei voida huolehtia myös viilennyksestä? Missä on tehty virheitä?

Petri Pylsy selittää, että kysymys ei varsinaisesti ole huolimattomuudesta tai rakennusteknisistä virheistä. Vanhojen kerrostalojen rakentamisaikaan ei yksinkertaisesti ole kiinnitetty huomiota viilentämiseen; se ei ole ollut relevanttia siihen aikaan, eikä se ole ohjannut rakennuksen suunnittelua.

– Uudisrakennuksissakin voidaan kärsiä kuumuudesta pitkänä hellejaksoina, mutta nykyään asia huomioidaan talojen suunnittelussa paremmin kuin ennen, Pylsy kertoo.

Koneellinen ilmanvaihto ei paljon auta, koska se ei viilennä sisäilmaa, vaan ainoastaan vaihtaa sitä. Se voi päin vastoin vetää kuumaa ilmaa ulkoa sisälle asuntoon.

Viilennystä omin konstein

Jos ilmalämpöpumppu ei ole vaihtoehto, kuumimpaan aikaan voi käyttää erilaisia tuulettimia ja viilentimiä, joita on

tarjolla suuri valikoima. Monilla on käytössä viilennin, jonka poistoilmaputki johtaa lämpöä ulos, mikä edellyttää, että ikkuna tai parvekkeen ovi on jatkuvasti auki. Petri Pylsy sanoo, että laitteen käyttö ei sotke talon koneellista ilmanvaihtoa, vaikka ikkunoiden auki pitämistä käskettäisiin välttää sen ollessa päällä.

Suurempi ongelma viilentimien kanssa on hänen mukaansa se, että avoin ikkuna tai ovi päästää sisään lisää lämmintä ilmaa samalla, kun laite puhalttaa sitä ulos. Jotkut viilentimet ovat myös melko äänekkäitä, joten sellaisen jatkuva käyttäminen voi rasittaa asukkaita.

– Suurin syy asuntojen kuumenemiseen on auringon säteily, joten kannattaa miettiä, miten jokainen asukas voi omilla toimillaan vähentää sitä, Pylsy neuvoo.

Ikkunat, joihin aurinko paistaa suoraan, kannattaa pitää kiinni ja käyttää esimerkiksi kaihtimia. Sen sijaan yötuuletus ulkoilman lämpötilan ollessa sisäilman lämpötilaa alempi auttaa jäähdyttämään asuntoa. Kuumina päivinä voi välttää sähkölaitteiden pitkäaikaista käyttöä, kuten sähköuunilla paistamista, ja säätää kosteiden tilojen lattialämmitykset pienelle. Lattialämmitystä ei kuitenkaan pidä sulkea pitkäksi aikaa kokonaan, koska sillä on tehtävänsä myös kosteuden torjumisessa.

Jos ollaan rakentamassa uutta tai tekevässä ikkunaremonttia, uusiin ikkunoihin on mahdollista valita lasitus, joka itsestään estää säteilyä.

Energiatehokkuus ohjenuorana

Energiatehokkuuden vaatimus kuuluu nykyään kaikkialla. Petri Pylsy kertoo, että nykyään on mahdollista rakentaa myös vanhaan taloyhtiöön tehokas koneellinen lämmön talteenotolla varustettu tulo-poisto -ilmanvaihtojärjestelmä. Sellainen on ilmestynyt rakennusmääräyksiin vasta 2000-luvulla, samalla kun niitä on kiristetty monen muunkin asian suhteen.

Aikanaan kerros- ja rivitaloihin rakennettiin ainoana vaihtoehtona painovoimainen ilmanvaihto, kunnes 1960-luvun lopulla siirryttiin käyttämään koneellista poistoilmanvaihtojärjestelmää. Sellaisen modernisoiminen on kallis investointi, vaikka lämmön talteenotto lisää huomattavasti järjestelmän energiatehokkuutta.

– Kestää pitkään, ennen kuin koko investointi on katettu säästöillä, jos kaikkea saatua hyötyä arvioidaan vain raajan euromäärän mukaan, Pylsy toteaa.

Uudistettu ilmanvaihtojärjestelmä tuo kuitenkin paljon muita etuja kuin suoraan rahassa laskettavat. Sisäilman laatu paranee, ja sitä kautta kodissa on miellyttävämpää ja terveellisempää hengittää kuin vanhan järjestelmän aikana. Lämpöasteita voi vähentää, kun sisäilma tuntuu muuten miellyttävältä, mikä taas tuo suoraan rahassa laskettavaa säästöä.

– Kaikki riippuu siitä, miten asioita arvotetaan taloyhtiössä. Hyvälaatuinen sisäilma vaikuttaa asumismukavuuteen ja asumisterveyteen. Energiatehokkuus on panos-tuotos -ajattelua: käytetyllä energialla pitää saada aikaan viihtyisää asumista, Pylsy muistuttaa. ●

Milloin sinun ilmastointisi on puhdistettu?

Pohjanmaan Ilmastointihuolto Oy

040 521 3756

www.pmih.fi

LASKE LÄMMITYSKUSTANNUKSIASI

Myymme ja asennamme pellettipolttimia, -kattiloita sekä -takkoja.

KMP Lilla Frö pellettitakka
(mökille/ok-taloon)

KIPI-POLTIN
(10-300 KW)

KMP Drag korvaa savuhormin - johtaa savukaasut turvallisesti seinän läpi. Soita niin kerromme lisää.

www.wv.fi

Wahlroos Verkstad

050 309 2948
Maalahti 0400 862 493

HUOLLATA PUMPPUSI ENNEN TALVEA!

Meiltä markkinajohtaja Mitsubishin sekä Green ilmalämpöpumput asennettuna edullisesti.

Asennamme myös asiakkaan oman pumpun, hinta alkaen 499€.

Asennuksilla on 2 vuoden takuu, kun ostat pumpun meiltä. Hintaan sisältyy myös ensimmäinen huolto takuuaikana, arvo 150€!

Web: VaasanILPasennus.fi

040 544 6816

... Teksti: Mari Pihlajaniemi

Asumishäiriöiden taklaaminen edellyttää avointa tiedonkulkua

Erilaisten häiriötapausten määrä taloyhtiöissä on kasvanut, ja turhautuneista asukkaista saattaa tuntua, ettei niihin pystytä puuttumaan. Usein paras keino käsitellä tilanne on nopea ja suora viestiminen taloyhtiön ja asukkaiden kesken: joskus jo epävirallinen huomautus voi oikaista asian.

Koti on turvasatama, mutta mitä tehdä, kun sen rauha järkkyy?

Asumishäiriöiden määrä on ollut viime vuosina kasvussa. Esimerkiksi Kiinteistöliitto totesi syyskuisessa tiedotteessaan kehityksen huolestuttavaksi ja vaati sen korjaamiseksi välittömiä lainsäädäntötoimia. Myös Yle uutisoi elokuun lopulla häiriöilmoitusten määrän kasvaneen ainakin Helsingin alueella.

Harmillinen kehityskulku onkin vienyt entistä useamman taloyhtiön uudenlaisen tilanteen eteen: pohtimaan, miten suitsia

häiriökäytöstä tiloissaan ja tehdä yhtiöstä taas rauhallinen ja turvallinen asuinpaikka kaikille asukkailleen.

Asumishäiriöt vakavoituneet viime vuosina

Asia on havaittu myös Suomen Vuokranantajat ry:ssä, joka tarjoaa lakineuvontaa yksityisille vuokranantajille. Vaikka asumishäiriöistä ei ole kattavaa tilastoa, yhdistyksen juristi **Saara Penttilä** arvioi eri-

laisten häiriötilanteiden määrän kasvaneen viime vuosina – ainakin mitä voi päätellä heidän saamistaan yhteydenotoista.

– Kyllä meillä näkyy, että yhteydenotoja on tullut enemmän. Sen lisäksi häiriöiden laatu on ehkä vakavoitunut siitä, mitä se on muutama vuosi sitten ollut.

Hän toteaa häiriötilanteiden olleen aiemmin pääosin turhan kovaäänistä viikonloppujuhlintaa. Nykyisin tapaukset ovat vakavampia, ja niihin liittyy metelöinnin lisäksi tyypillisesti vahvempia

päihkeitä, irtaimiston tai huoneiston rikkomista ja pahimmillaan jopa väkivallan uhkaa.

Yksittäisen asukkaan aiheuttama häiriö voi aiheuttaa taloyhtiössä laajastikin harmia, jolta muut asukkaat eivät voi välttyä. Suomen Vuokranantajien saamat yhteydenotot koskevat Penttilän mukaan yhtä lailla tilanteita, joissa soittavan vuokranantajan oma vuokralainen aiheuttaa taloyhtiössä häiriötä, tai joissa vuokralainen asuu häirikön naapurissa.

– Pahimmillaan on käynyt niin, että

naapurissa asuva on joutunut irtisanomaan oman vuokrasopimuksensa, jos häiriöihin ei ole kyetty puuttumaan nopeasti.

Häiriön pitkittyessä dokumentointi kannattaa

Jos häiriötilanne on luonteeltaan yksittäinen ja siitä aiheutunut meteli vielä vähäistä, Penttilä rohkaisee asukkaita kommunikoidaan asiasta ensin keskenään.

– Joskus lievemmissä tilanteissa ei ehkä ymmärretä, että ääni kuuluu niin kovaa.

Vakavammassa tilanteessa, ja mikäli muita vaihtoehtoja ei enää ole, hän kehottaa kuitenkin tekemään ilmoituksen häiriöstä isännöitsijälle. Jos tilanne on uhkaava, siitä kannattaa soittaa oitis hätänumeroon. Toistuvista häiriöistä olisi puolestaan hyvä pitää myös jonkinlaista päiväkirjaa.

– Kirjata ylös päivämääriä, aikoja ja minkä tyyppistä häiriötä on ollut. Onko ollut huutamista, metelöintiä tai paiskottu ovia, Penttilä mainitsee esimerkkinä.

Kootut tiedot auttavat taloyhtiötä ja mahdollista vuokranantajaa puuttumaan asiaan. Penttilä korostaa, että vähääkin vakavammassa tapauksissa häiriöstä olisi aiheellista välittää tieto myös mahdolliselle vuokranantajalle. Jos asunto on vuokrattu, vuokranantajalla on mahdollisuus irtisanoa tai purkaa vuokrasopimus. Mikäli tilanne kärjistyy vuokralaisen häätöön asti, häiriöistä olisi kuitenkin hyvä olla saatavilla jonkinlaista näyttöä tai todisteita.

Vapaamuotoiset huomautukset voivat korjata tilanteen

Taloyhtiön ainoa laissa säädetty keino tarttua häiriötilanteisiin on sitäkin järeämpi, eli hallintaanottomenettely.

– Viime kädessä yhtiökokouksessa tehdään se päätös, että asunto otetaan asunto-osakeyhtiön hallintaan enintään kolmeksi vuodeksi, kertoo Penttilä.

– Tämän ulkopuolella pehmeämpiä keinoja ovat vapaamuotoiset huomautukset ja pelisääntökeskustelut, eli ollaan yhteydessä asukkaaseen tai vuokranantajaan mahdollisimman alhaisella kynnyksellä, puututaan nopeasti.

Myös noilla pehmeämmillä keinoilla voi olla tilanteeseen toivottu vaikutus, ennen kuin häiriötä aiheuttaneelle asukkaalle päädytään antamaan laissa säädetty varoitus. Häiriötilanteissa olisikin Penttilän mukaan ylipäätään tärkeää, että tieto asiasta siirtyisi mahdollisimman nopeasti asukkailta ja naapureilta taloyhtiölle ja sieltä eteenpäin.

Taloyhtiön muut asukkaat voivat kuitenkin turhautua, mikäli toistuviin häiriöihin ei tunnuta saavan ratkaisua aikaseksi ja ne vain jatkuvat jatkumistaan. Penttilä toteaa taloyhtiöiden odottavan häiriöltä usein tietyn tyyppistä vakavuutta, ennen kuin siihen tartutaan järeämin keinoin. Varsinkin jos häiriöilmoituksia on tullut vain yhdeltä asukkaalta, joissain tapauksissa taloyhtiö saattaa haluta odottaa, reagoivatko muutkin asukkaat asiaan.

– Näin halutaan karsia tilanteita, joissa kyse on enemmän naapurikemioista, hän selventää.

Tuossa tilanteessa Penttilä kehottaa häiriöstä kärsivää asukasta keskustelemaan asiasta myös taloyhtiön muiden asukkaiden kanssa. Mikäli riittävän moni on asiasta yhteydessä isännöitsijään, tilanteen koko laajuus on paremmin tiedossa toimenpiteitä varten.

Avointa tiedonkulkua ja käytännön keinoja

Penttilä korostaa avoimen tiedonkulun merkitystä taloyhtiön häiriötilanteisiin puuttumisessa. Häiriöistä olisi siksi tärkeä ilmoittaa jo varhaisessa vaiheessa. Taloyhtiö voi myös ohjeistaa esimerkiksi taloyhtiön ilmoitustaululla osakkaita ja asukkaita ilmoittamaan havainnoistaan.

Penttilä muistuttaa, ettei taloyhtiöillä ole oikeutta saada poliisin käyntiraportteja, vaikka poliisi olisi käynyt jossain sen huoneistossa häiriötilanteen vuoksi. Näinpä myöskään asukkaiden yhteydenotot poliisille eivät siis kulkeudu itsensä taloyhtiön tietoon.

– Voi hyvin käydä niin, että tieto ei kulje.

Penttilä huomauttaa mediaan asti kantautuneen tietoa taloyhtiöistä, jotka ovat palkanneet tiloihinsa vartiointia ja saaneet sillä jossain määrin rauhoitettua häiriönsä. Muitakin käytännön keinoja on kuitenkin saatavilla; esimerkiksi jo valvontakameroiden asentamisella voi olla hänen mukaansa asiaan toivottu vaikutus. Lisäksi älylukitus ja ovikoodit auttavat rajoittamaan asiattomien kulkua taloyhtiön yleisissä tiloissa ja näin vähentävät mahdollisia häiriötilanteita.

– On aika pieni kustannus vaihtaa ovikoodia vaikka pienin väliajoin, jos tuntuu siltä, että se on lipsahtanut väärin käsiin.

Lakiuudistus helpottaa häiriöihin puuttumista

Jos häiriöt koskevat vuokra-asuntoa, ne olisi hyvä tuoda mahdollisimman nopeasti myös vuokranantajan tietoon, Penttilä painottaa. Hänen kokemuksensa mukaan valitettavan usein ensimmäinen tieto, jonka vuokranantaja saa häiriötilanteesta, on taloyhtiöltä tullut varoitus asunnon hallintaanotosta. Puuttumiskeinoja olisi kuitenkin ollut aikaisemminkin.

– Vuokranantajan menettely vuokrasopimuksen purkamiseksi olisi nopeampi ja kevyempi kuin se hallintaanotto.

Toisinaan häiriötilanteet kuitenkin ilmenevät yksittäisten huoneistojen ulkopuolella, taloyhtiön yleisissä tiloissa. Taloyhtiössä saattaa hyvä aavistus siitä, mihin huoneistoon ongelmat liittyvät, mutta jos asiasta ei ole varmuutta, niihin puuttuminen on vaikeaa.

– Nykyinen laki takaa hyvin asunnon sisällä tapahtuneet häiriötilanteet, mutta lievemmin esimerkiksi rappukäytävissä tai varastotiloissa tapahtuneita häiriöitä. Tähän on onneksi tartuttu huoneenvuokralain ja asunto-osakeyhtiölain päivitystyössä, Penttilä toteaa.

Päivitettyt lait tulevat voimaan todennäköisesti vuonna 2026. Täydennykset, joita niihin on kaavailtu vuokrasopimuksen purkamis- ja asunnon hallintaanottooperusteiden osalta, helpottanevat sen myötä vuokranantajan ja taloyhtiön puuttumista myös asuntojen lähiympäristössä tapahtuviin häiriöihin. ●

Vaasan erikoismattoliike

- Myynti • Arviointi
- Pesu • Korjaus

www.effaticarpet.fi • 050 431 0880 • Kauppapuistikko 27, Vaasa

ASIANAJOTOIMISTO | ADVOKATBYRÅ

TRÅSKBÄCK & CO

Vaasanpuistikko | Vasaesplanaden 15 A 15, 65100 Vaasa | Vasa
 puh. tel. (06) 3170 311 | toimisto@traskback.fi
www.traskback.fi

Ovi- ja ikkunahuolto
KOIVISTO Oy

Laatua vuodesta 1989

- Korjaus- ja muutostyöt
- Maalaustyöt
- Keittiö- ja kylpyhuoneremontit

luotettava kumppani

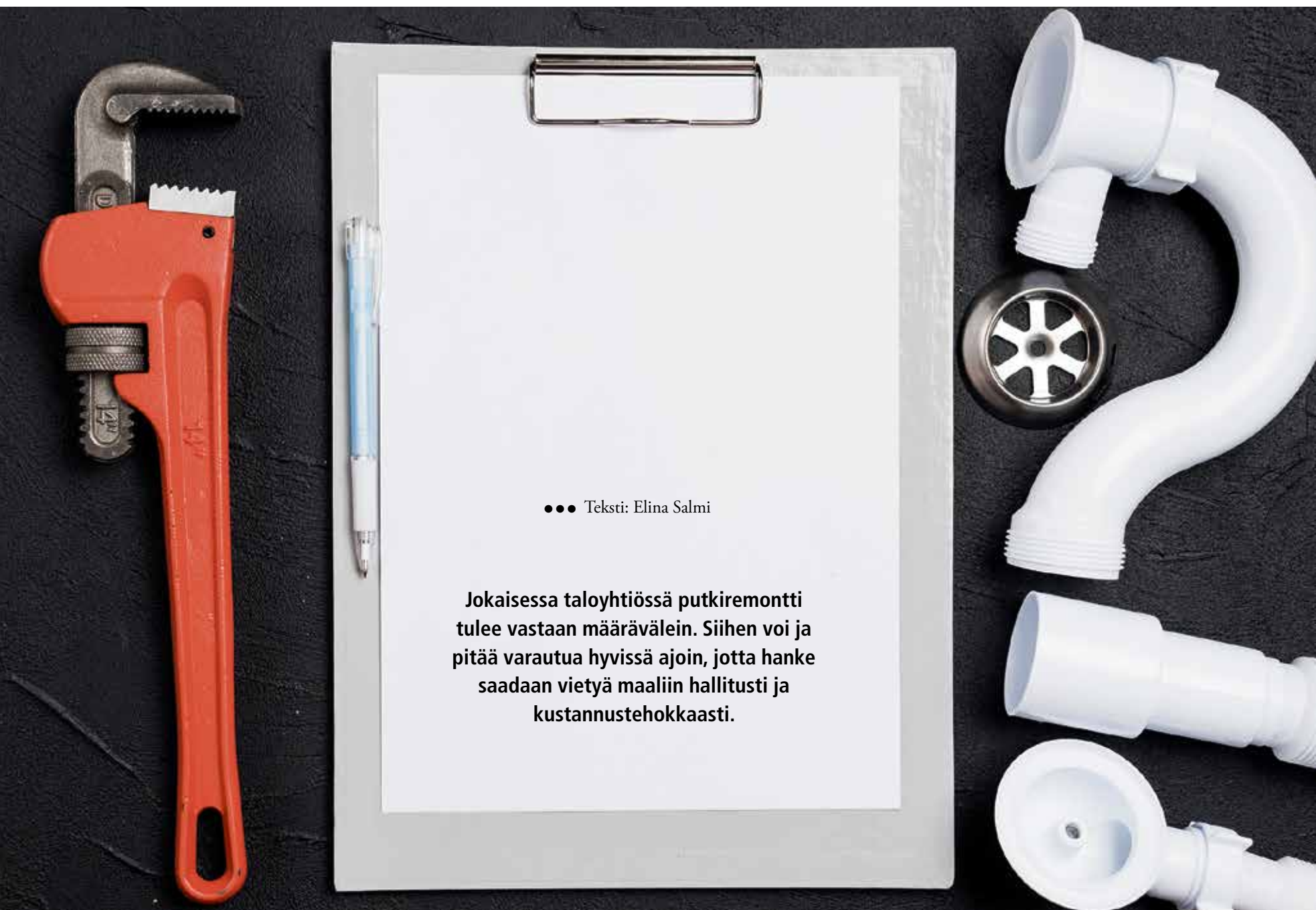
Kysy tarjous!

040 507 5864

info@ovijaikkunahuoltokoivisto.fi

www.ovijaikkunahuoltokoivisto.fi

Ovi- ja ikkunahuolto
KOIVISTO Oy

••• Teksti: Elina Salmi

Jokaisessa taloyhtiössä putkiremontti tulee vastaan määrävälein. Siihen voi ja pitää varautua hyvissä ajoin, jotta hanke saadaan vietyä maaliin hallitusti ja kustannustehokkaasti.

Putkiremontin suunnittelu pitää aloittaa hyvissä ajoin

Koska putkiremontti on yksi kalleimmista saneerauksista, joita taloyhtiön elinkaar aikana tulee vastaan, on yhtiöillä usein kiusaus lykätä sitä mahdollisimman pitkään. Se ei kuitenkaan kannata, vaan tilanne on helposti vähän sama kuin hammaslääkärin kanssa: mitä pidempään tarkastusta lykkää, sen suurempaa remonttia pukkaa.

Kaikkiin taloteknisiin laitteisiin ja rakennuksen osiin – myös käyttövesi-, viemäri- ja vaikkapa lämmitysverkostoon – pätee sama luonnonlaki. Materiaali kuluu ikääntymisen ja käytön vuoksi. Se miten nopeasti kulumista tapahtuu, riippuu monesta tekijästä. On olemassa kokemusperäistä tietoa siitä, kuinka kauan jokin osa yleensä kestää, mutta koskaan ei voi päivántarkasti sanoa, milloin on ryhdyttävä remonttiin.

– Esimerkiksi uusien muovi- ja komposiittiputkien käyttöiästä ei vielä ole kokemusperäistä tietoa. Siksi mielestäni kannattaisi olla kiinnostunut niiden kunnosta viimeistään 30–40 vuoden käytön jälkeen. Jos taas puhutaan vanhemmasta kiinteistöstä, jossa tiedetään olevan alkuperäisiä putkiosuuksia, niin kannattaa heidän tarkastaa niiden kunto, muistuttaa erityisasiantuntija **Juha-Ville Mäkinen**, LVI Tekniset Urakoitsijat ry:stä

– Olisi hyvä, jos taloyhtiöllä olisi hyvissä ajoin ennalta laadittuna omaan kiinteistöön ja omille rakennuksille selkeä suunnitelma siitä, milloin kulumista arvioidaan ja miten se tehdään. Kun päätökset, aikataulu ja hankkeen ohjaus on omissa käsissä, saadaan homma vietyä maaliin hallitummin ja kustannustehokkaammin.

Rahoitusta kannattaa kerätä ennalta

Yhtiökokoukselle esiteltävässä kunnossapitotarvesuunnitelmassa putkiremonttiin on hyvä varautua ajoissa. Se kannattaa myös siksi, että pankkien vakuusvaatimukset ovat viime vuosina nousseet ja kun ollaan ajoissa liikkeellä, voidaan kartuttaa kassaa jo ennalta ja siten pienentää lainatarvetta.

– Ellei yhtään varauduta, saattaa lainatarve kasvaa niin suureksi, että laina jää kokonaan saamatta, koska pankki katsoo, ettei kiinteistön arvo riitä vakuudeksi, toteaa Mäkinen.

Isännöintiliiton putkiremonttibarometri vuodelta 2025 kertoo samaa kieltä. Barometrin mukaan 19 %:lla isännöitsijöistä on hallinnoinnissaan kohteita, jois-

sa putkiremontteja on jäänyt toteutumatta rahoitusvaikeuksien takia. Osuus on mittaushistorian suurin. Taantuvilla ja väestöään menettävillä alueilla toimivien isännöitsijöiden keskuudessa osuus on peräti 36 %.

Samainen barometri kertoo myös, että kun putkiremonttia varten on pakko ottaa suuri laina, joudutaan sen vuoksi muita, varmasti yhtä tarpeellisia peruskorjaushankkeita lykkäämään. Barometri osoittaa, että näin on käynyt 13 %:ssa tänä vuonna raportoituja putkiremontteja.

Remontteja yhdistelemällä syntyy säästöä

Putkiremonttiin varautumisen voi aloittaa yhtiössä neljä–viisi vuotta etukäteen.

Aluksi voidaan keskustella aikataulusta ja päättää rahoituksen keräämisestä tavalla tai toisella ennakkoon. Kun asiaa aletaan valmistella ajoissa, on samassa yhteydessä helppo myös sopia vastuista alustavasti. Esimerkiksi kuntokartoituksen tilaamista voi pitää operatiivisena toimintana, jonka isännöitsijä voi normaalisti hoitaa ilman eri päätöstä, mutta käytännöt yhtiöissä vaihtelevat.

Samassa yhteydessä on hyvä miettiä, pystytäänkö putkiremonttiin yhdistämään muita hankkeita – esimerkiksi sähkösaneerausta, ilmanvaihdon perusrannusta tai piharemonttia. Remontteja yhdistelemällä syntyy jonkin verran säästöä, kun työmaa on joka tapauksessa putkiremonttia takia perustettu.

Monet meistä manaavat usein kaupungilla katutöitä katsellessaan, että miksei niitä kaapeleita ja putkia voi laittaa sinne kadun alle kerralla eikä niin, että samaa pätkää revitään auki tämän tästä. Remontteja yhdistelemällä samaa tilannetta ei synny omassa kotipiha.

Aluksi pitää selvittää putkiston kunto

Ensiaskelita putkiremontin toteuttamisessa on kartoitusvaihe. Kuntokartoituksen tai -tutkimuksen avulla selvitetään putkien tekninen kunto: mitä materiaalia viemärit ja käyttövesiputket ovat ja onko havaittavissa syöpymistä liitosten kohdalla. Märkätilojen kunto tarkastetaan samalla.

Yleisesti tiedossa olevat tekniset käytöt ovat hyvä pohja tutkimisen aloittamiselle. Myös mahdolliset ongelmat toiminnassa, kuten vesivuotojen lisääntyminen tai viemärien tukkeutuminen vauhdittavat kartoitukseen ryhtymistä.

Menetelmiä on monia. Esimerkiksi videokuvaus on paljon käytetty metodi viemärien tarkastuksissa. On olemassa myös erilaisia mittamenetelmiä, joilla selvittää putken seinämävahvuuksia, kuten röntgenkuvaus tai kaikuluotaus. Niiden avulla tosin saadaan tulos vain siitä kohdasta, josta sitä mitataan – ei siis koko putkistosta.

Äärimmäinen - jos kohta myös luotettavin tapa - on koepalan ottaminen putkesta. Se on kuitenkin melko kallis ja siksi harvoin käytetty konsti, koska koepalat pitää korvata eli paikata putki.

Kumppaneiden valinta on tarkkaa hommaa

Putkiston ja laitteiston kunnon arviointi on parasta jättää ammattilaiselle. Kuntotutkimuksen perusteella riskien määrä tarkentuu ja voidaan tehdä paremmin päätöksiä siitä, milloin remonttiin on ryhdyttävä. Samassa yhteydessä on fiksu tehdä suunnitelma rahoituksen varalle.

– Vahva suositukseni on se, että kuntotutkimuksen tekijää valittaessa kiinnitetään huomiota tekijän osaamiseen ja tosiasialliseen ammattitaitoon. Kuntotutkimusten tekijöiltä ei vaadita erityistä koulutusta tai taustaa. Sama koskee myös esimerkiksi viemärikuvauksia tekeviä tahoja, painottaa Mäkinen.

Osaavaa palveluntuottajaa etsittäessä kannattaa kiinnittää huomiota kartoitusta tekevän koulutukseen, kokemukseen ja arvioijan sekä yrityksen referensseihin. Kannattaa myös kiinnittää huomiota sii-

hen, kauanko yritys on toiminut, ovatko luottotiedot kunnossa ja esimerkiksi millaisia palautteita se on netissä aiemmista töistään saanut. Jos lähialueella on tehty hiljattain putkiremontteja, kannattaa kysellä heidän kokemuksistaan toimijoista.

Samat kriteerit – luotettavuus, asiat kunnossa, hyvät referenssit - pätevät myöhemmin myös vaikkapa urakoitsijaa valittaessa.

Askeleen lähempänä toteutusta

Kuntotutkimuksen jälkeen taloyhtiön on helpompi tehdä tarvittavat päätökset. Jos putkisto on siinä kunnossa, että se todennäköisesti kestää ongelmitta oletettua pidempään, voi putkiremonttia siirtää vähän eteenpäin ja jää enemmän aikaa kerätä rahoitusta ennalta.

Kovin kevin perustein ei remonttia kuitenkaan kannata lykätä. Fiksussa taloyhtiössä työ aloitetaan hyvissä ajoin eikä vasta sitten, kun putket paukkuvat ja hättää on vaikka myydä. Kun hanke käynnistetään ajoissa, jää taloyhtiölle, isännöitsijälle ja asukkaille riittävästi aikaa määrittellä valintakriteerit, kartoittaa remonttivaihtoehtot ja urakoitsijat sekä tietysti tehdä tarvittavat päätökset hankkeen aloittamisesta.

Seuraava askel kohti entistä ehompaa taloyhtiötä on hankesuunnitelma. Se kannattaa tilata hankesuunnittelijalta, joka on LVI-alan ammattilainen. Jotta putkiremontti sujuu suunnitellusti, se edellyttää asiantuntevan projektipäällikön palkkaamista. Hankesuunnitelman perusteella yhtiökokous tekee lopullisen päätöksen remontista, aikataulusta ja alustavasta budjetista.

Varsinainen suunnittelu alkaa hankesuunnitelman perusteella. Tässä vaiheessa laaditaan tekniset ja huonetilojen suunnitelmat. Tämä on tärkeä vaihe, joten siihen kannattaa varata vähintään puoli vuotta aikaa.

Urakoitsijan valintaankin on varattava aikaa. Kun suunnitelmat ovat valmiina, pyydetään tarjoukset 3–7 luotettavalta asennusliikkeeltä. Toteuttajaksi kannattaa valita luotettava ja osaava yritys, jolla on kokemusta ja referenssejä vastaavista hankkeista.

– Putkiremontin yhteyteen pitää myös suunnitella kaikki muu aiheeseen liittyvä. Se ei ole pelkästään tekninen operaatio, vaan lisäksi pitää myös hoitaa sijaisjärjestelyt, toivottu aikataulu ja viestintäjärjestelyt. Haittojen minimointia suunniteltaessa on hyvä ottaa asukkaat mukaan suunnitteluun, sanoo Mäkinen.

Aikataulutukseen ja työjärjestykseen liittyy joukko valintoja. Halutaanko ottaa isompi asumishaitta kertarysäyksenä vai pyritäänkö tekemään pienemmissä paloissa, jolloin haitta-ajat ovat lyhyempiä, mutta haittaa on useammin?

Putkiremonttia kauhistellaan usein suotta – siitä selvittää loppujen lopuksi melko helposti ja kohtuullisessa ajassa. Automaattisesti ei myöskään tarvitse muuttaa muualle.

– Asumisen haittoja voidaan pienentää monin tavoin ja talossa pystyy kyllä useimmiten asumaan remontin ajan. On esimerkiksi vuokrattavia, pihalle sijoitettavia vessa- ja suihkukontteja, ja jos yhtiössä on useampia saunoja, voivat niiden pesutilat olla yleisessä käytössä vuorotellen. •

Putkiasennus Vaasan JK-Putkityö Oy Ab

0400 562 381

BOTNIA
SÄHKÖ

P. 0500 860 101

info@botniasahko.fi • www.botniasahko.fi

Sähkötyöt
yli 30 vuoden
kokemuksella

- › Kodit
- › Kiinteistöt
- › Teollisuus

Jalkahoito
Janna

Terveyttä edistävää jalkahoitoa

• Diabeetikon jalkahoito • Kotikäynnit • Lahjakortit

Avoinna sopimuksen mukaan.
Ajanvaraus: puh 040 845 3301.

Meillä
käy

Kauppapuistikko 30, Vaasa.
(R-Kioskin vieressä)
www.hoitolajanna.com

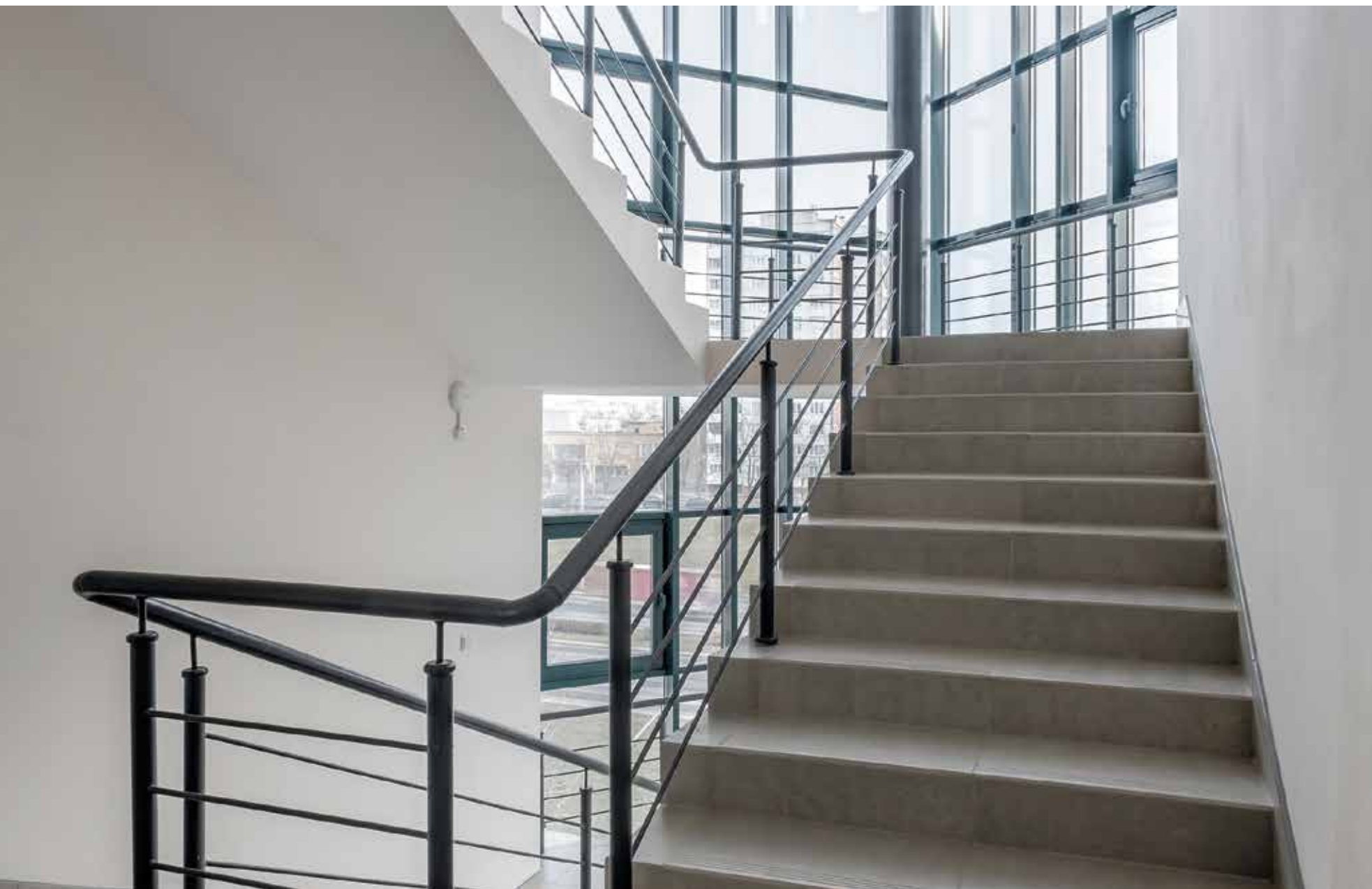

**Seinäjoen
Putkiasennus**

LVI-TYÖT

- Linjasaneeraukset
- Viemärin kuvaukset ja -avaukset

www.lviseinajoki.fi • 0400 295 776

... Teksti: Mari Pihlajaniemi

Porraskäytävän viihtyisyys paranee hyvällä suunnittelulla

Taloyhtiössä kukin asuu omassa kodissaan tavallaan, mutta yleisten tilojen kuten porraskäytävän toimivuus ja edustavuus on kaikkien yhteinen asia. Asianmukaisesti tehdyllä kunnossapidolla on suuri rooli sekä rakennuksen arvon ja kunnon säilymiselle että sen viihtyisyydelle.

– Kaikki sanovat arvostavansa puhtautta, mutta usein päätöksenteon tasolla ryhdytäänkin puhumaan siivouksen hinnasta ja siitä, että kaikkihan sitä osaavat tehdä. Sitten se arvostus rapisee ja murtuu, toteaa Puhtausala ry:n toiminnanjohtaja **Sari Mattila**. Hän huomauttaa puhtauden olevan huoltovarmuuden kautta kuitenkin myös tärkeä osa turvallisuutta – järjestetysti sanottuna jopa elinehto.

Usein ostajat vaikuttavat sitä vastoin kilpailevan sillä, kuka saa palvelunsa vain

halvimmalla. Mattila peräänkuuluttaakin ostamisen osaamista puhtauspalveluiden osalta. Esimerkiksi vuodenaikojen vaihtelu olisi hyvä huomioida, kun taloyhtiö sopii huoltoyhtiönsä kanssa tilojensa puhtaanapidosta.

– Fakta on se, että likaa on eri vuodenaikoina eri määrä. Näin ollen se jatkuva vuoropuhelu palveluntuottajan kanssa olisi hyvä saada aikaiseksi. Tänä päivänä on hyviä esimerkkejä keskustelevalta asiakkuudesta, että tarpeen mukaan lisätään

siivoukset ja sitten taas harvennetaan, kun on sen aika.

Siivousmenetelmät ja pintamateriaalit kehittyneet

Mattila muistuttaa taloyhtiön siivouksen olevan hyvin pitkälle imagollinen kustannuskysymys. Siivousvälien tiheyteen ja laajuuteen vaikuttaa tuolloin se, kuinka paljon taloyhtiö ylipäätään haluaa satsata

viihtyisyyteensä ja herättämäänsä mielenkuvaan. Jos ne koetaan tärkeinä, siivouksen voi teettää vaikka päivittäin.

– Jos halutaan, että tilat ovat siedettävässä kunnossa, sitten riittää varmasti harvemmin.

Ylläpitosiivouksen lisäksi hän kehottaa käymään läpi ainakin pari kertaa vuodessa porraskäytävien pinnat seiniä ja kattoja myöten sekä esimerkiksi ilmanvaihtokanavat, jotta lika ei pääsisi pinttyymään niihin.

Niin siivoustekniikka kuin siihen käytettävät aineet – ja itse siivottavat pinnat – ovat lisäksi kehittyneet ajan saatossa, mikä vaikuttaa siivoustarpeisiin. Mattila soisikin, että esimerkiksi tehokkaita koneellisia menetelmiä otettaisiin enemmän käyttöön myös porrassiivouksessa. Hän huomauttaa nykyään olevan lisäksi paljon pintamateriaaleja, joita ei tarvitse vaihtaa, jolloin tilan kunnossapito helpottuu.

– Vahausta toki tehdään ja itsekin suosittelemme sitä tehtäväksi monille pinnoille, mutta nykypäivänä pintamateriaalit on suunniteltu hyvin helppohoitaisiksi, niin että ylläpitosiivouksella pystytään pitämään laatu tasolla.

Siivouspalvelujen
mitoitukseen vaikuttaa
moni tekijä

Tyypillisesti taloyhtiöt ovat Mattilan mukaan hankkineet julkisiin tiloihinsa siivouksen 1–3 kertaa viikossa, eräät jopa viisi kertaa viikossa. Viikonloppusiivousta hankkii vain harva. Taloyhtiösaunojenkin, joiden käyttö painottuu viikonloppuun, siivous teetetään yleensä alkuvuodesta.

– Tarpeen mukainen siivous tulee olemaan enemmän päivän sana, kuin se että ostetaan [siivous]kertoja tai ostetaan aikaa, Mattila toteaa.

Varsinkin kesäisin kiinteästi mitoitettua siivouksena voitava olla hänen mukaansa palveluntuottajalle hyvin katteellista toimintaa, koska likaa kuluu tiloihin tuolloin vähemmän. Loskakauden alkaessa tilanne on puolestaan aivan toinen.

Esimerkiksi asuinkerrostalojen ylläpitosiivoukseen ei ole siis mitään tiukkaa yleissääntöä, joka sanelisi siivousväliä. Asiaan kun vaikuttavat vuodenajan lisäksi niin rakennuksen sijainti, pihasuunnittelu kuin muun muassa kerrosten määrä.

– Riippuu siitä, paljonko taloyhtiössä on asuntoja ja asukkaita, ja millainen on likakuorma, joka kuluu asukkaiden ja muiden kiinteistössä kulkevien jaloissa.

Jos pihaympäristö on hiekkainen, voi olla varma, että hiekkaa kantahtuu myös sisätiloihin enemmän kuin asfalttipihalta. Taloyhtiön puhtaanapito aloitetaan Mattilan mukaan jo pihasuunnittelusta ja rakennuksen sisäntulosta.

– Jos on hyvä matotus ja kurastopparit, sisätilat säästävät suuremmalta siivousajalta ja siivousmenetelmiltä.

Siivoustarpeet
huomioon rakennuksen
suunnittelussa

Mattila huomauttaa kiinteistöhuollon, eli rakennuksen kunnossapidon ja siivouksen, muodostavan ison osan kiinteistön koko elinkaaren aikaisista kustannuksista. Hän soisikin, että puhtaanapito otettaisiin paremmin huomioon jo tilojen suunnittelussa, olipa kyseessä sitten olemassa oleva kiinteistö tai uudiskohde.

Valtaosa kiinteistön sisätiloihin tulevasta liasta kantahtuu luonnollisesti ulkoa. Hyvällä suunnittelulla 80 % tuosta liasta pystyttäisiin Mattilan mukaan kuitenkin sitomaan jo tuulikaappiin.

Kun taloyhtiön porraskäytävää remontoidaan, sen puhtaanapitoa voidaan edistää jo valitsemalla oikeat pintamateriaalit ja esimerkiksi toteuttamalla tilaan riittävä valaistus.

– Sileät, kovemmat pinnat on helpompi pitää puhtaana kuin joku karhea pinta. Myös valittu värimaailma vaikuttaa tilan viihtyisyyteen, mutta myös siihen, miten lika näkyy miltäkin pinnalta. Jos taloyhtiössä halutaan harventaa siivoukset, hän kehottaakin välttämään porraskäytävissä tasaisia väripintoja ja suosimaan sitä vastoin harmaita värejä.

Kuramatot ja riittävä
valaistus tehostavat
puhtaanapitoa

Esimerkiksi kuramattojen vaihtovälillä tai tilan valaistuksella on Mattilan mukaan myös suuri merkitys porraskäytävän viihtyisyyteen ja toimivuuteen. Hyvä valaistus parantaa toki yhtä lailla siivoojan työturvallisuutta sekä porraskäytävän käyttöturvallisuutta taloyhtiön asukkaille.

– Kuramattojen vaihtoväli vaihtelee vuodenajoina aika suuresti. Syksyssä, keväällä ja talvessa on taas oleellinen ero kesäaikaan verrattuna.

Mattila kannustaakin taloyhtiöitä käyttämään vuokramattoja. Näin kuramaton vaihtoväli voidaan muuttaa helposti vuodenaikojen mukaisesti.

Väri- ja materiaalivalintojen, matotuksen ja valaistuksen ohella peruskorjauksessa sekä uudisrakentamisessa olisi Mattilan mukaan kuitenkin oleellista varmistaa myös rakennuksen siivouskeskuksen sisältö ja sen toiminnallisuus.

– Ei riitä, että siellä on vain vesipiste ja viemäri lattiassa, se ei ole tätä päivää. Tarvitaan kunnon ilmanvaihto ja latauspisteet akuille, hän mainitsee esimerkkinä. Lisäksi tilassa tulisi olla varastotilaa puhtaanapidon tarvikkeiden lisäksi myös esimerkiksi papereille.

Viihtyisyys on myös
asukkaiden varassa

Säännöllisellä, oikeilla aineilla ja oikeilla menetelmillä tehdyllä porrassiivouksella on tuntuva vaikutus taloyhtiön viihtyisyyteen, kuntoon ja arvon säilymiseen, mutta myös asukkaiden asumisterveyteen. Tämä havaittiin jo koronapandemian aikana.

– Yhtenä kriittisenä ajanjaksona näen seuraavan pandemian, ja miten kosketuspinnat tuolloin hallitaan, etteivät tauteja aiheuttavat mikrobit pääse leviämään, Mattila huomauttaa.

Siivouksessa tarvittaisiinkin siis ammattimaisuutta. Hän ei kuitenkaan näe tyystin huonona sitäkään, että asukkaat ryhtyisivät itse siivoamaan taloyhtiönsä tiloja, jos tilanne niin vaatii.

– Vastuutetaan asukkaita vaikka pitämään se oma porrastasanne siistinä. Se on osa oman asunnon siivousta, mutta miten sitten ne muut julkiset tilat?

Taloyhtiön julkisten tilojen viihtyisyyttä rakennetaan paljon jo asukkaiden omalla käytöksellä, Mattila muistuttaa. Kun asukas astuu porraskäytävään, on tärkeää, mieltäkö hän sen olevan osa omaa kotiaan ja haluaako hän sen olevan viihtyisä. Paras keino, jolla asukkaat voivatkin omalta osaltaan huolehtia taloyhtiönsä porraskäytävästä, onkin yksinkertainen:

– Pyyhitään jalat aina kun tullaan sisälle!

**Kokkolattia
AHOLA OY**

Laminaatin ja parketin
asennukset, puulattioiden
hionta ja pintakäsittely.

Kokkolattia Ahola Oy
www.kokkolattia.fi
puh. 050 564 8831

Lisää luettavaa: www.omakiinteisto.com

**Puhtaanapitoalan
toimijamäärä on
harvenemassa**

Puhtaanapitoalalla hämmöittää muutoksia, jotka taloyhtiöidenkin olisi hyvä sisäistää. Esimerkiksi siivouspalvelujen hintataso ei tule Mattilan arvion mukaan laskemaan, koska toiminnan kustannusrakenne kehittyy jatkuvasti. Samalla suuret ikäluokat ovat jäämässä pois työelämästä, mikä näkyy myös puhtaanapitoalalla.

Mattila huomauttaa alalta eläköityvän lähivuosina 30 000–40 000 henkilöä, eikä korvaavaa työvoimaa ole tällä hetkellä näkyvissä. Puh-
tauspalvelualan työvoimatilanne on hänen mukaansa myös suhdan-
neherkkä.

– Tässä on myöskin se, että tätä vauhtia kun meidän kansakunta eläköityy, voi olla että asunto-osakeyhtiöt eivät pysty enää kilpailutamaan siivouspalveluita niin kuin on tähän asti totuttu. Niitä palveluntarjoajia ei välttämättä enää ole, hän toteaa muutoksen seurauksista.

Yhtenä mahdollisena tulevaisuuden skenaariona Mattila näkee, että osa taloyhtiöistä siivotaan asukasvoimin. Siivouspalveluja vaivaa hintapoljennan hän toteaa kuitenkin tulevan jossain kohtaa tien-
sä päähän.

– Tiedän tässäkin hetkessä, että haja-asutusalueilla on alueita, joissa kukaan palveluntarjoaja ei lähde enää tarjoamaan.

Taloyhtiön olisikin hänen mukaansa syytä varautua tuollaiseen tilanteeseen ja huolehtia siitä, että taloyhtiö on riittävän houkutteleva, jotta sitä olisi ylipäättään kannattavaa tulla siivoamaan myös tulevaisuudessa. ●

Ammattimaisen puheenjohtajan kuuluu toimia sovinnoisesti ja tasapuolisesti jokaisen osakkaan etua ajatellen. Kaikilla osakkailla on mahdollisuus kuulla häntä ja tulla kuulluksi.

... Teksti: Ulla Sirén

Taloyhtiö ongelmassa – palkattaisiinko johtoon ammattilainen?

Taloyhtiön hallinto ei ole helppo paikka tehdä päätöksiä ja ratkaista ongelmia. Kun pitäisi hoitaa asioita suurta ihmisjoukkoa tyydyttävällä tavalla, syntyy joskus epäluottamusta, joka voi äityä pahaksikin. Mutta myös sopuisassa ja hyvin hoidetussa yhtiössä saattaa tulla eteen niin hankala paikka, että osakkeenomistajien omat voimat ja taidot eivät riitä. Silloin ammattiapu voi olla paras ratkaisu.

Hallitusammattilaisten ammattikunta kasvaa kaiken aikaa. Siihen on syynä kysynnän kasvu, jonka taustalla lieenee yhä monimutkaisemmaksi ja vaativammaksi muuttuva ympäristö.

– Se on aivan kuin auton renkaiden vaihdattaminen huoltamossa, vertaa Asunto- ja kiinteistöalan hallitusammattilaiset AKHA ry:n puheenjohtaja, varatuomari **Atik Ali**.

– Vielä parikymmentä vuotta sitten ihmiset pääsääntöisesti vaihtoivat kesä- ja talvirenkaat itse, mutta nykyään se teetetään yhä useammin huoltoliikkeessä, hän toteaa.

Samoin kuin autoissa käytetty teknologia monimutkaistuu, taloyhtiön hallinnossa vaaditaan yhä enemmän juridista, teknistä ja taloudellista osaamista, jollaista ei voi löytyä jokaisen yhtiön sisältä.

Hallitusammattilainen toimii työkseen taloyhtiöiden puheenjohtajana. Hän on palkattu ammattilainen, jonka tehtävä on auttaa yhtiötä selviytymään jostakin vaikeasta tilanteesta.

Hän auttaa myös saamaan taloyhtiön hoidon niin hyvälle tasolle, että se vaikuttaa sekä asuntojen hintaan että yleiseen viihtyvyyteen. Ammattilaisen mukana seuraa usein entistä parempi hallintotapa, joka puolestaan helpottaa yhtiön asioiden hoitamista myöhemmin omin voimin.

Hallitusammattilainen ei ole taloyhtiön arjessa ulkopuolinen, vaan hänellä on isännöitsijän tapaan velvollisuus osallistua yhtiökokouksiin. Siellä jokainen osakas voi kuulla häntä ja saada tietoa yhtiön hoitoa koskevista asioista.

Yhdistyksestä apua

AKHA ry on valtakunnallinen yhdistys. Tänä vuonna kaksikymmenvuotisjuhlaansa viettävään yhdistykseen kuuluu 175 jäsentä, joilla kaikilla on pätevyys toimia hallitusammattilaisina. Se tarkoittaa, että he ovat suorittaneet Suomen Kiinteistöliiton HTHJ-tutkinnon (Hyväksytty taloyhtiön hallituksen jäsen), ja heillä on vankka kokemus taloyhtiön

Hallitusammattilainen

- On palkattu ammattilainen, joka auttaa taloyhtiötä olematta itse niissä osakkeenomistajana.
- Toimii taloyhtiön puheenjohtajana joko sovitun jakson tai pysyvästi.
- On suorittanut Suomen Kiinteistöliiton HTHJ-tutkinnon.
- On useimmiten juridisen, kaupallisen tai teknisen alan ammattilainen.
- Pysyttelee puheenjohtajana riippumattomana taloyhtiöstä ja sen osakkeenomistajista.
- On velvollinen osallistumaan yhtiökokouksiin samaan tapaan kuin isännöitsijä.
- On sovinnollinen neuvottelija, joka sitoutuu edistämään taloyhtiön osakkeenomistajien yhteistä etua.
- Ei toimi ristiriitatilanteissa tuomarina, vaan auttaa osapuolia löytämään kaikkia tyydyttävän ratkaisun.

Asunto- ja kiinteistö-alan hallitusammattilaiset AKHA ry

- Valtakunnallinen hallitusammattilaisten järjestö, joka toimii koko Suomessa 9 alueeksi jaettuna.
- Perustettu vuonna 2005.
- Tällä hetkellä 175 jäsentä.
- Tavoitteena edistää ammattimaista ja eettisesti korkeatasoista asunto- ja kiinteistöyhtiöiden hallitustyöskentelyä.
- Tarjoaa asiantuntija-, neuvonta- ja konsultointipalveluita taloyhtiöille.
- AKHAn palvelun kautta voi etsiä oman taloyhtiön tarpeeseen sopivan hallitusammattilaisen.

Taloyhtiön asioiden hoitamisessa voi joskus tulla eteen umpikuja. Hallitusammattilainen osaa silloin auttaa selviytymään eteenpäin.

Freepik

hallituksessa työskentelystä. He ovat pääsääntöisesti juridisen, kaupallisen tai teknisen alan ammattilaisia.

– Omiin tarpeisiin sopivaa hallitusammattilaista voi etsiä AKHAN kautta. Jättämällä yleisen tarjouspyynnön saa vastaukseksi nipun kiinnostuneiden ehdokkaiden vastauksia, keskimäärin 5–10. Vaihtoehtoisesti tarjouspyynnön voi lähettää suoraan jollekin asiantuntijalle, kertoo Atik Ali.

Raha vaikuttaa tietenkin päätökseen hallitusammattilaisen käyttämisestä. Taloyhtiössä täytyy ratkaista, halutaanko ja voidaanko yhtiövastikkeissa maksaa asiantuntemuksesta. Valtavan suurista summista ei puhuta, vakuuttaa Ali.

– Palkkion vaikutus yhtiövastikkeeseen on kuukaudessa 10 sentistä yhteen euroon neliötä kohti. Se tarkoittaa siis, että 36 kuukauden kaudella hinnaksi tulee 3,6–36 euroa neliöltä. Ja itse ainakin takaan, että yhtiön arvo nousee sinä aikana vähintään saman verran tai mieluummin enemmän, hän kertoo.

AKHA ry:llä on omat eettiset ohjeet, joissa painotetaan muun muassa lojaliteettia ja osakkeenomistajien yhdenvertaista kohtelua. Hallitusammattilainen sitoutuu siis toimimaan niin, että kukaan osakas ei hyödy muita enemmän, vaan hän pyrkii ajamaan kaikkien yhteistä etua. Hänen tulee myös olemaan esteetön käsittelemään taloyhtiön asioita; hänellä ei saa olla mitään omia sitoumuksia yhtiön eikä sen yksittäisten osakkaiden kanssa.

– Yksi keskeisimmistä arvoistamme on se, että toimimme sovinnollisesti. Emme ole kiistatilanteissa tuomareita, vaan yritämme löytää tasapuolisia sopuratkaisuja, Ali selittää.

Hallituksen puheenjohtajana ammattilaisella on samat vastuut kuin osakaspuheenjohtajalla. Hän joutuu siis osaltaan vahingonkorvausvastuuseen, jos jossakin on tehty virheitä. Jos ammattilaiseen ollaan tyytymättömiä, yhtiökokous voi enemmistöpäätöksellä erottaa hänet.

– Lojaliteettivelvollisuuden mukaisesti lähdetään, jos

käsketään, Ali tiivistää.

Kolme päätehtävää

Atik Ali selittää, että hallitusammattilaisen käyttöön on yleensä kolme toisistaan eroavaa syytä.

Ensimmäinen on se, että taloyhtiöstä ei yksinkertaisesti löydy yhtään halukasta ottamaan puheenjohtajan tehtävät hoitaakseen. Silloin voidaan palkata ammattilainen siksi aikaa, että puheenjohtaja saadaan valittua omasta joukosta. Mikään ei toki estä palkkaamasta hallitusammattilaista tehtävään vaikka pysyvästi.

Toinen syy turvautua ammattilaiseen on käsissä oleva, liian vaativa projekti. Esimerkiksi iso muutostyö taloyhtiössä, kuten linjasaneeraus tai sähköautojen latauspisteiden rakentaminen vaatii paljon sekä juridista että teknistä ymmärrystä. Jos pykälien noudattamisessa oiotaan tai tehdään muuten virheitä, taloyhtiö voi joutua myöhemmin uuvuttavaan valitusten ja oikaisuvaatimusten viidakkoon. Siksi ammattilaispuheenjohtaja, joka syvennyy kokonaisvaltaisesti projektin hoitoon ja aikataulutamiseen, on turvallinen vaihtoehto.

Kolmas yleinen tarve ammattilaisen palkkaamiseen on taloyhtiön sisältä katsottuna kaikkein repivin: se on tilanne, jossa joudutaan ratkomaan riitoja joko yhtiön sisällä tai ulkopuolisen tahon kanssa, esimerkiksi selvittämään urakoitsijan kanssa jonkin hankkeen yhteydessä syntyneitä ongelmia.

– Joskus taloyhtiön sisälle syntyy ikään kuin kaksi leiriä, jotka eivät pysty muodostamaan yhteistä näkemystä, Atik Ali kertoo.

Riidan aiheena voi olla yksi hiertävä ongelma, tai sitten osakkeenomistajien joukkoon on muodostunut oppositio, joka vastustaa yhtiökokouksen enemmistön ja hallituksen toimintaa yleisemmin. Riippumaton, kaikkien osakkaiden yhteistä etua ajava puheenjohtaja voi rauhoittaa tulehtunutta tilannetta ja auttaa etsimään sopua riitojen kärjistämisen sijasta.

Alin mukaan keskimääräinen hallitusammattilaisen työkausi yhdessä taloyhtiössä kestää kolme vuotta.

– Pyrin hoitamaan homman niin, että siinä ajassa ongelmat on ratkaistu tai työn jatkaaja löytynyt, sanoo Ali, joka itse toimii parhaillaan puheenjohtajana 12 taloyhtiössä.

– Toisaalta jotkut näkevät niin, että on parasta pitää yhtiö pysyvästi ammattilaisen johtamana. Se on toki mahdollista, jos maksuhalukkuutta riittää, hän lisää.

Kansallisvarallisuuden hoitoa

Atik Alin mukaan taloyhtiön hyvästä hoidosta kannattaa maksaa myös hallituksen omistajajäsenille. Hän muistuttaa, että palkkio sitouttaa ja kannustaa kantamaan vastuuta. Vastuullinen ja asiantunteva hallitus taas on edellytys sille, että taloyhtiön arvo säilyy ja asukkaat voivat hyvin. Noin 200 euron kokouspalkkio on Alin mukaan isossa yhtiössä kelvollinen kannustin.

– Esimerkiksi sadan neliön asunnon omistajalle se voisi tarkoittaa noin 3 euroa kuukaudessa. Jos asunnon arvo on 300 000 euroa, yhtiön asioiden kunnollisesta hoidosta kannattaa varmasti maksaa sen verran, hän sanoo.

Suomen 90 000 taloyhtiötä muodostavat melkoisen kimpaleen kansallisvarallisuuttamme: niiden arvo on yhteensä satoja miljardeja euroja. Valtaosa kansalaisten omaisuudesta on kiinni juuri asunnoissa. Siksi ei ole samantekevää, miten taloyhtiöitä hoidetaan.

– Kannustan ehdottomasti kaikkia taloyhtiöitä huolehtimaan hyvästä hallinnosta joko ammattilaisen avulla tai ilman. Sillä on suora vaikutus asukasviihtyvyyteen, joka taas vaikuttaa huomattavan paljon koko yhtiön arvoon, Ali sanoo. Hän muistuttaa, että miellyttävänä ja hyvin asioista huolehtivana tunnetun yhtiön asunnot menevät parhaiten kaupaksi – ja jos isoja ongelmia ei päästetä syntymään, myös yhtiövastike pysyy asukkaiden kannalta hyvällä tasolla.

LAKIPALSTA

Minna Ravi
asianajaja

Asianajotoimisto Lindblad & Co Oy
minna.ravi@lindblad.fi
Puh. 020 749 8193

Asunto-osakeyhtiölakityöryhmän mietintö huoneiston hallintaanottamisen osalta

Oikeusministeriön asunto-osakeyhtiölakityöryhmä on tuoreessa mietinnössään (OM 2025:40) ehdottanut useita erilaisia lisäyksiä nykyiseen lakiin. Ehdotukset koskevat mm. vastikeperusteen muuttamista nykyistä helpommin, asunto-osakeyhtiöiden konkurssitilanteita sekä lunastuslausekkeita. Tässä kolumnissa käsittelen asunnon hallintaanotto-perusteita ja -prosessia koskevia ehdotuksia.

Osakehuoneiston hallintaan ottamisella asunto-osakeyhtiö voi puuttua osakkeenomistajan tai muun huoneistoa käyttävän laiminlyönteihin tai toimintaan.

Hallintaan ottamisen perusteista säädetään AsOYL 8 luvun 2 §:ssä. Hallintaanotto-perusteita ovat mm. vastikkeen maksamatta jättäminen, häiritsevä elämä ja huoneiston huono hoito. Hallintaanotto-perusteella tulee olla aina vähäistä suurempi merkitys, joka arvioidaan tapauskohtaisesti. Hallintaanotto-prosessi on tarkasti säännelty.

Mietinnössä on ensinnäkin ehdotettu muutosta, jonka perusteella olisi mahdollista puuttua sellaiseen häiriöön tai haittaan, joka on vähäistä suurempaa ja jota yhtiön, osakkaiden ja asukkaiden ei voida katsoa olevan velvollisia sietämään, mutta jotka jäävät voimassa olevien hallintaanottope-

rusteiden soveltamisalan ulkopuolelle. Lakiin lisättäisiin ehdotuksen mukaan ”muu erittäin painava syy” hallintaanoton perusteeksi. Se, mikä muu painava syy todellisuudessa olisi, jäisi tapauskohtaisesti arvioitavaksi.

Lisäksi ehdotuksessa on puututtu huoneistojen lyhytvuokraukseen. Ehdotuksen mukaan asuinhuoneisto voitaisiin ottaa yhtiön hallintaan lyhytvuokrauksesta aiheutuvien asuinkäytöstä poikkeavien merkittävien lisäkustannusten tai merkittävän haitan perusteella.

Mietinnössä on ehdotettu myös, että osakehuoneisto voitaisiin ottaa yhtiön hallintaan silloin, kun osakkeenomistaja tai asukas ei noudata, mitä terveyden säilymiseksi yhtiön tiloissa on tarpeen. Tällä säännöksellä on tarkoitus mahdollistaa asunnon hallintaanotto tupakkalakiin perustuvan tupakointikiellon rikkomisen johdosta. Rikkomus ei voisi kuitenkaan olla vähäinen, vaan hallintaanoton perusteissa on edelleen huomioitava vähäistä suurempi häiriö tai haitta.

Varsinaisen hallintaanotto-prosessin osalta mietinnössä on ehdotettu sitä, että varoituksesta ja hallintaanottopäätöksestä voisi tiedottaa sähköisesti. Nyt käytössä olevien todisteellisten tiedoksiantotapojen käyttöä

ei haluta rajoittaa, vaan käyttöön ehdotetaan lisäksi uutta sähköistä tiedoksiantotapaa. Sähköinen tiedoksianto voitaisiin toteuttaa osakkeenomistajan kokouskutsuja varten ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen tai esimerkiksi vuokralaisen vuokrasuhteesta saatavien tiedoksiantojen vastaanottamista varten ilmoitettuun sähköpostiosoitteeseen. Sähköinen tiedottaminen ei kuitenkaan ole täysin ongelmaton, vaikka sillä voisikin saada tiedon annetuksi nopeasti, on myös olemassa riski siitä, että tiedoksianto ei mene perille tai että vastaanottajalta puuttuu kyvyt sähköisen tiedoksiannon käsittelyyn. Tämän johdosta mietinnössä onkin ehdotettu, että sähköisen tiedoksiannon yhteydessä olisi annettava jonkinlainen erityinen heräte tiedoksinnosta, kuten ilmoitus asuntoon tai tekstiviesti asianosaisen puhelimeen, josta tämä voi heti saada tiedon siitä, että hänelle on toimitettu sähköinen tiedoksianto.

Lisäksi on ehdotettu tiedoksiantamisen määräajan poistamista. Määräajan poistamisella ei tavoitella tiedoksiannon ajan lyhentämistä vaan sitä, että tiedoksianto tehtäisiin viipymättä.

Jäämme mielenkiinnolla odottamaan, miten lakimuutokset lopulta toteutetaan!

... Teksti: Elina Salmi

Miten taloyhtiö voi huomioida ikääntyvät asukkaat?

Ikäihmisten kasvavasta joukosta yhä useampi asuu omassa kodissaan pidempään kuin ennen. Joukossa on myös henkilöitä, joilla on mahdollisesti muistisairaus tai muita toiminnan rajoitteita. Ne on hyvä ottaa huomioon niin taloyhtiön esteettömyydessä, turvallisuudessa kuin yhteisöllisyydessäkin.

Väestö ikääntyy ja muistisairauksia sairastavien määrä kasvaa. Tutussa ympäristössä henkilö pärjää pidempään kotona, kun asumista tuetaan erilaisin keinoin. Taloyhtiöt voivat omilla toimillaan edistää ikääntyneiden hyvinvointia ja turvallista asumista ja kun muistiystävällisyyttä kehitetään suunnitelmallisesti vähitellen, pysyvät kustannuksetkin kurissa.

Aihe konkretisoituu Kiinteistöliiton jäsenyhdistysten ja Ympäristöministeriön rahoittamassa ”Ikä- ja muistiystävällinen taloyhtiö” -hankkeessa (2024–2025), jossa jaetaan tietoa ikääntymisen vaikutuksista asumiseen sekä kehitetään toimintamalleja, joiden avulla ikäihmisten asumista taloyhtiöissä voidaan helpottaa.

– Turvallisuus on varmaankin ykkösasia, kun puhutaan kaikkien ikäryhmien hyvästä asumisesta. Vaaran paikko-

jen etsimisessä auttaa turvallisuuskävely. Se tarkoittaa sitä, että hallitus yhdessä asukkaiden tai sopivan testiryhmän kanssa kiertää taloyhtiön yhteiset tilat ja pihalueet ja havainnoi, mitä asioita pitää muuttaa turvallisuuden parantamiseksi. Hankkeen materiaalipankissa Kiinteistöliiton sivuilla on muistilista turvallisuuskävelyn toteutuksen avuksi, kertoo hanketyöntekijä **Maura Tiuraniemi** Kiinteistöliitosta.

– Hallituksen vastuulla on huolehtia, että taloyhtiössä on ajantasainen pelastussuunnitelma. Lisäksi hallituksen tulee varmistaa, että asukkailla jaetaan selkeät ja helposti ymmärrettävät ohjeet siitä, miten riskejä ehkäistään ja miten hätätilanteissa toimitaan.

Muistisairaana avuksi voi harkita asuntokohtaisia turvalaitteita, joista ehkä tär-

keimpiä ovat liesiturvallisuuteen liittyvät ratkaisut. Palokuolemista yli puolet sattuu yli 65-vuotiaille ja yleisin syytymissyy on juuri liesipalo.

On hyvä varmistaa, ettei liedessä säilytetä ylimääräistä tavaraa. Liesivahti tai -hälytin on oiva apu, sillä se hälyttää ja katkaisee liedestä virran, jos liesi kuumenee liikaa. Liesivahdin voi hankkia asukas itse tai se voidaan yhtiökokouksen päätöksellä hankkia kaikkiin asuntoihin. Joskus voi lapsiperheessäkin käydä niin, että innokas kolmevuotias tutkimusmatkailija saa liedessä päälle ilman, että aikuiset sen huomaavat.

Vesivuotojen varalta voi hankkia vuotovahdin. Joskus on nimittäin käynyt niin, ettei iäkäs asukas huomannut lainkaan, että lavuaarin putki vuotaa ja vuoto ehti aiheuttaa ison vahingon muillekin huo-

neistoille ennen kuin asia havaittiin.

Osakkaalla on oikeus tehdä yhteisiin tiloihin esteettömyysparannuksia

Hankkeen alussa tehdyssä kyselyssä etsittiin muun muassa yleisimpiä kohteita, joiden korjaaminen helpottaisi ikääntyneen asumista kotona. Yksi yleisimmistä korjauskohteista oli raskaat ulko-ovet. Niiden keventämiseen on olemassa melko helppoja teknisiä ratkaisuja, jotka eivät maksa maltaita.

– Toivottiin myös parempaa liukkauden torjuntaa. Koska nastakengät tai kenkien päälle kiinnitettävät liukuesteet voivat olla kivilattialla hyvinkin liukkaita, voisi oven lähellä olla vaikkapa taitettava, seinään kiinnitetty penkki, jossa asukas

voi vaihtaa toisiin kenkiin tai laittaa paikalleen ja poistaa liukuesteet, ehdottaa Tiuraniemi.

Seinään kiinnitettävä penkki, ulko-oven sähköinen avausjärjestelmä tai yleisten tilojen valaistuksen parantaminen ovat esimerkkejä apuvälineistä, jotka osakas voi halutessaan teettää itse. Asunto-osakeyhtiölain muutoksen mukaan osakkaalla on oikeus tehdä yhteisiin tiloihin esteettömyysparannuksia. Välttämättömiin muutostöihin voi saada tukea hyvinvointialueelta vammaispalvelulain perusteella.

Muutostyöstä on ilmoitettava etukäteen yhtiön hallitukselle tai isännöitsijälle. Muiden asumiseen vaikuttavien muutostöiden luvat on suositeltavaa käsitellä yhtiökokouksessa. Muutoksesta ei saa tulla taloyhtiölle ylimääräisiä kustannuksia, vaan toteuttava osakas vastaa käyttökuluista, huollosta ja kunnossapidosta sekä tarpeettomaksi käyneen muutoksen poistamisesta.

Muutostyön asentamisesta ja sen kunnossapitovastuusta kannattaa tehdä kirjallinen sopimus taloyhtiön ja osakkaan välille. Suositeltavaa kuitenkin olisi mahdollisuuksien mukaan tehdä yhteisten tilojen esteettömyysparannukset.

Esteettömyyskorjauksiin taloyhtiö voi saada avustusta 35 prosenttia kustannuksista. Ehkä tärkeimmän esteettömyyttä parantavan laitteen eli hissien asennuttamiseen saa myös samaiset 35 prosenttia avustusta ja lisäksi useat kaupungit myöntävät sen päälle omia avustuksiaan. Avustusta myönnetään tietyksi vain kokonaan uudelle hissille, ei siis esimerkiksi vanhan kunnostustöihin.

Yhteisöllisyys on voimavara

Yksinäisyys on yhtä vaarallista henkilölle kuin tupakointi. Se laskee toimintakykyä ja muistisairaudesta voi edetä nopeammin. Siksi ikä- ja muistiystävällinen taloyhtiö panostaa yhteisöllisyyteen. Siellä on yhteisiä tiloja ja mahdollisuus osallistua yhteiseen toimintaan. Jokainen voi tietyksi voimavarojensa mukaan tarjota naapuriapua saman rapun seniorille.

– Yhteistä tekemistä voi olla vaikkapa muisteluterho, korttipelit, karaoke ja lukupiiri. Ohjattu liikunta ja kaikenlainen kädentaitojen edistäminen auttavat toimintakyvyn säilyttämisessä. Aktiviteetteja voi järjestää kesäaikaan pihalla. Joissakin asioissa voi yhdistää voimat naapuriyhtiön kanssa ja keksiä tekemistä yhdessä, listaa Tiuraniemi.

– Tärkeintä olisi, että yhtiöstä löytyisi aktiivinen asukas tai tiimi, joka haluaa järjestää toimintaa. Kun taloyhtiössä on löydetty yhteisöllisyys, niin ikääntyneen pysyvemmän avun tarvekin havaitaan aiemmin.

Taloyhtiön muistiystävällisyyttä lisää se, että taloyhtiössä on tietoa muistisairauksista, miten muistisairas kohdataan ja miten ympäristöä voidaan muokata vastaamaan paremmin muistisairaan tarpeita. Muistisairauksien tunnistamiseen ja sen myötä tuleviin haasteisiin voi hallitus pyytää neuvoja paikalliselta muistiyhdistykseltä.

Muistisairauteen voi liittyä vaikkapa hahmottamisen haasteita – siksi esteettömyys ja ympäristön selkeys on muistisairalle tärkeää. Opasteiden on hyvä olla selkeitä ja valaistuksen kaikissa yh-

teisissä tiloissa riittävä. Hahmottamista auttaa myös se, että esimerkiksi portaissa on kontrastia eivätkä ne ole vain yhtä samanväristä pötköä. Taloyhtiön ulkonäköä piristävä ja kotiin löytämistä edesauttava yksityiskohta on vaikkapa rappujen ulko-ovien maalaaminen erivärisiksi.

Oman kotioven tunnistamiseksi oveen voi ripustaa koristeon jo ennen sairauden etenemistä. Myöhemmin ripustetusta ei välttämättä ole enää hyötyä.

Ketään ei saa jättää heitteille

– Taloyhtiön roolina muistisairaana asumisen helpottamisessa voisi olla tiedon hankkiminen ja välittäminen. Voidaan jakaa esitteitä, mistä saa apua tai vaikka pitää asukasilta, jossa jaetaan informaatiota muistisairauksista. Vaikka kaikki tiedotus on enenevässä määrin muuttumassa sähköiseksi, olisi toivottavaa, että tiedotteet jaettaisiin koteihin myös paperisina, koska osa asukkaista on kuitenkin sähköisen tiedotuksen ulottumattomissa syystä tai toisesta, toteaa Tiuraniemi.

Jossain vaiheessa ikääntyneen kotona asuminen saattaa kuitenkin vaarantua niin, että muutkin sen huomaavat. Vastikevelkaa alkaa kertyä, asunnon kunto on kyseenalainen, henkilön persoonallisuus muuttuu tai esimerkiksi ihmisen vuorokausi-rytmi menee sekaisin, jolloin tulee herkästi yöllisiä häiriöitä.

Niihin pitäisi puuttua samoin kuin kenen tahansa muun asukkaan vastaviin, sillä esimerkiksi asukkaalle annetut varoitukset ovat selvä merkki omaisille ja viranomaisillekin siitä, että henkilö ei välttämättä pärjää enää kotona eikä ainakaan ilman apua.

Ketään ei saa jättää heitteille, vaan on vähän jokaisen vastuulla huolehtia muista. Jos havaitsee ikääntyneen käytöksessä tai toimissa jotain huolestuttavaa, voi ensimmäisenä keinona keskustella henkilön kanssa ja kysyä, onko esimerkiksi joku, jolle voitaisiin soittaa tai voiko muuten auttaa.

Seuraava keino on huoli-ilmoitus, mutta se ei ole mikään pikaratkaisu. Saattaa vierähtää toinenkin tovi, ennen kuin henkilö saadaan avun piiriin. Kiireellisissä tilanteissa, jos asukkaalla ei esimerkiksi ole varaa ruokaan tai lääkkeisiin, tai asunto on asumiskelvoton, sosiaali- ja kriisipäivystyksestä saa apua nopeammin.

Sosiaalipuolella palvelut ovat vapaaehtoisia ja jos henkilö ei itse tunnista sairauttaan eikä halua apua, ei häntä voi väkisin auttaa. Tosin jos henkilö on selvästi vaaraksi itselleen tai muille, voi soittaa hätäkeskukseen. Sitä kautta asukas saadaan hoidontarpeen arvioon ja häntä voidaan pitää arvioitavana tarvittaessa tahdonvastaisestikin.

Asukkaan yksityisyyttä ja terveystietoa pitää kaikissa tilanteissa kunnioittaa eikä kenenkään terveydentilaan liittyviä viitteitä ei saa olla missään näkyvissä. Hallituksessa voi siis keskustella vain asuntoon liittyvistä seikoista, ei asukkaan kunnosta. ●

Lisätietoja hankkeesta <https://www.kiinteistoliitto.fi/taloyhtiolajassa/ikajamuistilateriaalipankki/>

Harkitsetko asunnon myyntiä?

Kotijoukkueen tehokkaan myyntistrategian sekä ammattitaitoisten välittäjiemme avulla onnistut asuntokaupoilla! Asuntosasi saa kattavan, nykyaikaisen sekä laadukkaan näkyvyyden Suomen suurimmissa medioissa sekä suosituimmissa asuntoportaaleissa.

Varaa ilmainen arviokäynti!

Vaasan Kotijoukkue
Kauppapuistikko 25, 65100 Vaasa
ma-pe 9.30-16.30, la 10.00-14.00
040 714 4630
vaasa@kotijoukkue.fi
www.kotijoukkue.fi/vaasa

Carolina

KEITTIÖ

Avoimna arkisin
Kortesjärvellä 8-16
Lapuaalla 9-17

Ratkaisut kodin kaikkiin tiloihin

Valmistamme aina yksilölliset

- keittiöt ja kodinhoitotilat
- eteiset ja WC-tilat
- komerot ja vaatehuoneet
- ovien ja tasojen vaihdot

suunnittelusta asennukseen.

010 348 3220
myynti@carolinakeittio.fi

www.carolinakeittio.fi
Jääkärintie 22, Kortesjärvi
Asemakatu 2, Lapua

KOSTEUSKARTOITUKSET
VESIVAHINKOJEN KORJAUKSET
KYLPUHUONEREMONTIT
PALOVAHINKOJEN KORJAUKSET
ASBESTITYÖT

luotettava
kumppani

VV-Kuivaus

VAHVA OSAAMINEN JA AITO HALU AUTTAA – www.vv-kuivaus.fi
vaasa@vv-kuivaus.fi • 24h päivystys 020 734 4040
seinajoki@vv-kuivaus.fi • 24h päivystys 020 734 4690

KYSY EDULLISTA
ERISTYSLASITARJOUSTA
**SUORAAN
VALMISTAJALTA!**

- KORJAUSLASITUKSET
- PEILIT JA PEILILIUKUOVET
- SAUNOJEN JA KYLPY-
HUONEIDEN LASISEINÄT
- ERISTYSLASIT
- LASIKAITEET
- KEITTIÖN VÄLITILAN LASIT
- PIHLA IKKUNAT JA OVET

AluRoll

LUKAN

- TERASSILASITUKSET

AAA

Korkein luottoluokitus
"Euronet 2014"

Pihla

Ikkunat ja ovet

TUTUSTU MAHDOLLISUUKSIIN www.glasek.fi

GLASEK OY
ERIKOISLASILIIKE

24 h
Päivystys
044 317 77 77

Karhuntie 79, 65350 VAASA - Puh. 06 - 317 99 99

LVI-asennukset Vaasan alueille

Palveluitamme mm:

- Maalämpöpumput
- Vesi-ilmalämpöpumput
- Kaukolämpökeskukset
- Ilmanvaihtolaitteet-
ja asennukset
- Ilmalämpöpumput
- Lattialämmitys
- Erilliset hybridi-
lämmitysjärjestelmät

LVI Turpeinen Oy

Kimmo Turpeinen

p. 044 238 3353

kimmo.turpeinen@lviturpeinen.com

www.lviturpeinen.com